

ՌԱԾԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI-WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. X, No. 14, July 7, 1928

Հիլտ 10, Նո. 14, Յուլիս 7, 1928

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ

Մ. Թ. ԳՕԼԷՃԻՆ ԻՍԹԻԳՊԱԼԸ

Գօլէճին իսթիգպալընը թէ՛մին էթմէք ի-
չիւն իւշ շարթ վար տըր. 1. Մուգթէտիր պիր
Փէգըլթի, 2. Քեաֆի սէրմայէ, 3. Ամէլի պիր
փրօկրամ:

Ա. Պիր գօլէն քէնտի փէգըլթիսինն իգթի-
տար վէ ինրաաթընա կէօրէ պիր միւէսսէսէ
տիր: Բէխտէն թա մուալին մուալլիմէրէտէք
հէր պիր Փէրտ անըն նասիպլինէ թէ՛սիր էտէր:
Մարգ Հափքինս հազգընտա տէնիլմիշ տիր քի,
«0 պիր ազամ քիւթիւլիւ իւզէրինտէ օթուրսա
էօնիւնտէ պիր շակիրտ իլէ օրասընը պիր տա-
րիւլֆիւնուն եափար իտի»: Մ. Թ. Գօլէճին պա
շընտա Ալէքսան Պօճա պուլունտուզու իչիւն օ
պիր գօլէճ մազամընտա պաշլայապիլտի: Գօ-
նիա ինսթիթիւթիւնի փրօֆ. Հայկազեանըն
հուզուրու տէյէրլի պիր մէքթէպ եափտը: Հա-
լէպ գօլէճի իչիւն տէ մուգթէտիր մուալլիմէր-
տէն իպարէթ պիր Փէգըլթի տիւզիւմէլի տիր:

Բ. Պունըն իչիւն փարա լազըմ: Պու կէչէն
իքի սէնէ զարֆընտա Նէյլ տարիւլֆիւնունը 20
միլիօն տօլար թօփլատը, մազսէտի՝ մուալլիմ-
էրին մաաշընը երւքսէլտէրէք Փէգըլթիյի գուվ
վէթլէնտիրմէք իտի: Եազըն Շարգըն պէշ գօ-
լէճլէրի իչիւն Ամէրիգատա միլիօնլարճա տօլար
պիր սէրմայէ թօփլանըյօր:

Հալէպ գօլէճի տախի Ամէրիգատան պէօ-
յիւք պիր մուալլէնէթ պուլմալը տըր: Պունը իսէ
Ամէրիգատա պուլունան պիր Միւթէվէլլէր
հէյէթի եափապիլլիր: Իմտի գօլէճին էսքի միւ-

թէվէլլէրի օլ միւսուլիյէթի թէրք էթմիշ օլ-
տուզլարընտան, իտարէ մէճլիսի եչնի պիր
Միւթէվէլլէր հէյէթի (Պօրտ ալ Թըքսթիգ)
տուրտուրմալը տըր:

Պու հէյէթ Ամէրիգալըլարտան իպարէթ
օլմալը տըր, վէ պիզիմ էֆքեարըմըզա պուենա
գօլէնին մէգուլարընտան տա ազալար իլալէ
էտիլմէսի փէֆ խայրլը տըր: Պու տիյարտա
պէլքի 100 դատար մէզուլարըմըզ վար, անլէ-
րին էքսէրի սիթիզըն տըրլար. վէ արալարըն-
տա հալ ու վազթը եէրինտէ օլանլար տա վար
տըր: Պու տիյարտա պիր «Էլըմմայ Էսօսիէյըն»
թէշէքքիլ էտիպ, Թըքսթիլէր հէյէթինէ քէնտի
թարաֆլարընտան ազալար սէչէրլէր իսէ, քէն-
տիլէր տէ պու իշտէ ինթրէտթըտ օլուրլար վէ
հէմ վէրիլլէր, հէմ տէ տօսթլարընտան փարա
թօփլարլար:

Գ. Տիկէր պիր շարթ էյի պիր փրօկրամ
տըր: Պու գօլէճ Արապա, Բիւրտէ, Սիւրիանիյէ
վէ հէր մէզհէպտէն օլանլարա աշըզ օլաճազ ի-
սէ տէ, իտարէսի էսասէն էրմէնիլէրին էլինտէ
օլաճազ տըր: Պունըն իչիւն օլ գօլէճ Սիւրիա-
տա սաքին օլան էրմէնիլէրին թալիմ ու թէր-
պիյէ մէրքէզի օլմազ կէրէք տիր: Անլէրին միւս
թազպէլ քահանայ վէ վաըզլարընը թալիմ էտէ-
ճէք, մուալլիմէր վէ իշ ալէմինէ միւրչիտլէր
հազըրլայաճազ տըր: Հաթթա մէմուլ էտէր իզ
քի օլ տարիլէրտէքի ճիւմլէ էրմէնի մէքթէպ-
լէրինի պիր սիսթէմէ կէօրէ իտարէ էթմէք էմ-
րինտէ պիր րէհպէր օլաճազ տըր: Պու սէպէպ-
տէն փրօկրամընտա էրմէնի քիթապէթինէ մու-
հիմ պիր մէվզի վէրմէլի վէ ումուա էրմէնի

մէքթէպլէրինն եիւքսէլմէսինէ խըտմէթ էթ-
մէլի տիր:

Գօլէճ իտարէսինն պու փրօկրամ մէսէլէ-
սինտէ շու իքի նօզթալարը տիգզաթլէ թամիգ
էթմէսի վաճիպ տիր: — Էվլէլա Ազգային վէ
Միջազգային մէսլէֆլէրի ուզլաշտըմագ մէ-
սէլէսի: Պու մէքթէպլ էրմէնիլէր էլի իլէ թէէ-
սիս էտիլմիշ վէ պու կիւն իտարէսինն էսասէն
էրմէնիլէր, Հայ Աւետարանականլար, մէսուլ
օլտըզլարը իչիւն անտէ ազգային հիսսիյաթը
թէչլիգ էթմէք փէք մագուլ տըր: Պու կիւն
Սիւրիատա տաղըմըջ օլան էրմէնիլէր՝ արալա-
րընտա եաշատըզլարը զալմլարտան եուտուլ-
մագ թէչլիքէսինտէ պուլունուրքէն պու նէվ
միւլէսսէսէլէրտէ պու թէչլիքէնն էօնիւնիւ ա-
լաճագ վասըթալար գուլլանըմալը տըր: Տի-
կէր թարաֆտան գօլէճ իւմում էհալի իչիւն ա-
չըզ օլան պիր միւլէսսէսէ օլտըլը հալտա, օրա-
տա միջազգային պիր մթնուրտ պուլունմալը
տըր: Պու իքիյի պարըշտըմագ էփէյի կիւճ
պիր իշ տիր, լաքին պէօյլէ օլմագ կէրէք տիր:

Տիկէր պիր մէսէլէ ախլագի վէ տինի քէր-
պիլէ տիր: Գօլէճ պիր յարանուանութիւն վա-
սըթասըլա իտարէ օլունուլթըքէն պիլէ յարան-
ուանական օլմագտան սագընմալը տըր: Պու շէյ
սալթ գօլէճ իչիւն տէյիլ՝ ճիւմլէ ազգային մէք-
թէպլէր իչիւն պիլէ հիսսապա ալընաճագ պիր
մէսէլէ տիր:

Գօլէճտէն ախլագի վէ տինի թէրպիյէյի իս-
րաճ էթմէք ճալիգ օլամագ: Շահիրտլէր օ-
րատա ազլէն օլտըլը կիպի սիյրէթճէ տէ թէր-
պիյէ կէօրմէլի տիրլէր: Լաքին պիլէ կէօրիւ-
նիւր քի պու մագստտ իչիւն էն էյի թարիգ գօ-
լէճին ախլագի մէպտէլէրի պիր թագըմ ամէլի
վէ ֆէննի թարիպլէրտէ թէտրիս էթմէք, վէ տի
նի՝ պիր տէրս մագամընտա թէլգին էթմէքտէն
գիյատէ, գօլէճտէ պիր տինի մուհիթ հասըլ
էթմէք կէրէք տիր: Պունըն իչիւն սապահըն ի-
պատէթ խըտմէթլէրինն պիր յարանուանութիւ-
նըն իպատէթ ուսուլունա միւնհասըր գըլմա-
յըլ՝ ումում Քրիսթիանըլը մէպտէլէրինն մու-
վաֆըզ պիր թարգտա իճրա էթմէլի տիր: Պու
էօյլէ եափըլմալը տըր քի շահիրտլէր արալա-
րընտաքի յարանուանական Փարզլարը ունու-
տուլ՝ հայաթի վէ տինի պիր մուհիթ իչիւնտէ
եաշատըզլարընը հիսս էթմէլի տիրլէր:

Տինի թէտրիս քիլիսէլէրտէ իճրա էտիլը
վէ գօլէճտէ տախի Կիրակի կիւնլէրինտէ պու

նէվ խըտմէթլէրին իճրասընտա պիր մահգուր
պուլունմագ:

Գօլէճ փրօկրամընըն ախլագի վէ տինի գըս
մընր պու Փարզլը ունուլըլարը հիսսապա ալա-
րագ թէրթիպ էթմէք կիւճ լաքին հայաթի պիր
մէսէլէ տիր:

Իւմիտ էտէր իղ քի «Հալէպ Գօլէճի» կէչմի-
չին թէճըրպէսինն վէ ասըն մաթլուպաթընը
հիսսապա ալարագ՝ մագուլ վէ ֆէննի պիր սու-
րէթտէ իտարէ օլունարագ Շագըն Շարգըն հա-
յաթընտա քէնտի կոչուլմընը գանաաթպալաշ պիր
սուրէթտէ իճրա էտէճէք տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՀԱՅԱԹ ԽԸՏՄԷԹԻ

Օղու, Եսայի 6. 1-8: Փարլագ պիր կէնճ
հէյքէլտէ մախֆի պիր քէօչտէ տիւ-
չիւնիւյօր իտի: Էյի պիր փատիշահ էօլմիւշ
վէ եչիւնն քէօթիւ պիր փատիշահ կէչմիւշ իտի:
Միլլէթին պէօյիւքլէրի փատիշահա ուլմուշ,
էհալի քէնտի պէօյիւքլէրինն էօրնէլինն իմթի-
սալ էտիյօրլար իտի: Հէր թարաֆտա ախլագ-
սըլըլըզ վէ թէտէննի վար իտի: Պու կէնճ միւ-
լէթինն պու հալի հագըրնտա տիւչիւնիւլքէն
քէնտիսինն միլլէթի իլէ թէվհիտ էյլէյիպ պու
հալլար իչիւն քէնտիսի տէ մէսուլիյէթ հիսս էթ
մէյէ պաշլատը: Հէյքէլտէ հէր շէյ գուտսիյէթ
իլան էտիյօր, հէր պիր խըտմէթ կիւնահալարը
եըյգամագ իչիւն իճրա օլունուլլար:

Օրատա պու կէնճին գալպինն եէնի պիր
նուր իշրաք էթտի, «Ալլահ կիւնահալար եըյ-
գայան տըր: Հէր ատէմի, պիւթիւն միլլէթիմի,
պէնի տէ եըյգայաճագ օլան օ տըր»: Պու հուզըր
տա Ալլահ անըն տուտաղընա տօգուլտը, վէ օ-
րատա քէնտի հայաթընտա Ալլահըն պու եըյ-
գայըճը նուֆուզընըն թէսիլինն մագհար օլտու:
Վէ իշթէ օլ էսնատա պիր սէս իչիթտի. «Բիմի՞
կէօնտէրէլիմ, պիլգիմ իչիւն քի՞մ կիտէր:»

«Իշթէ պէն, պէնի կէօնտէր» տէյու ճէվապ
վէրտի կէնճ:

Պու կէնճին հայաթընտա վուզու պուլան
թէպէտուլլաթա պագ. — 1. Շախսիյէթի կէ-
նիչլէնտի: Օ՝ քէնտի միլլէթի իչիւն վէ միլլէ-
թի իլէ պէրապէր հիսս էթմէյէ պաշլար: Նէֆ-

սինի մէրքէզ թանճան քիմսէյէ իւհամ կէլմէզ : 2. 0՝ Ալլահ իլէ թէմաստա տըր : Քէնտիսի ի- չիւն հայաթ շախսի պիր փրօհրամ տէյիլ, Մէ- լիյին թախթընտան երեքսէք պիր թախթ վար, ճիւմլէյի իհաթէ էտէն պիր մէլէքիւթ վար, օ- րատա փաքլըք վէ գուտսիյէթ հիւքմ էտէր. «Գուտտուս, Գուտտուս, Գուտտուս» :— 3. 0՝ ինսանի հայաթա Ալլահն իշթիրաք էթտիյինի կէօրտիւ : Ալլահ սալթ պիր շէրիաթ վէրէն տէ- յիլ, բուհլարը երջպայան տըր, ատէմլէրի երեք սէլտէն տիր : 0՝ սալթ պէնիմ հայաթըմա իշ- թիրաք էթմէզ, ալէմի տէ երջար : «Պիզիմ ի- չիւն քիմ կիտէր : Պու իշ պէնիմ տիր, լաքին սէնին տէ պէնիմ իլէ պու իշթմտէ իշթմէնի իս- թէր իմ», տէր օլ լոէրուէնի սէտա : Եսայի պու- նը հիսս էթտի : Քէնտիսի տէ կիւնահլար երյ- գայան օլտու : Քիթապընն իլք պաշընտա թէլ- գին էթտիյի փէյղամ, — պիւթիւն քիթապընն փէյղամը իշթէ պու տըր : Պու քէնտիսինին հա- յաթ խրտմէթի օլտը :

Հէր ատէմ քէնտի հայաթ խրտմէթինի պէօյ լէ պուլուր : Քէնտիսի գալմըն իլէ թէվհիտ էյ- լէ, Ալլահ իլէ թէմաստա պուլուն, Ալլահտան փէյղամընը ալըպ անըն իլէ պիրլիքտէ իշթէ :

Յ. Գ. Գ.

ԳԱՀՐԱՄԱՆԼԱՐ 20Գ, ՄԻԻՐՇԻՏԼԻՐ ԱԶ

Պու կիւն նէ գատար գահրաման իսթէրսէն վար, լաքին միւրչիտլէր դայէթ ազ տըր : Աս- րըմը սաաթտա 200 միլ սիւրաթլա օթօմպիլ սիւրէնլէրի, վիւճիւտլէրինի եաղլալըպ տէնիդ- տէ միլլէրճէ ուղաղա երեքլէնլէրի, թօփու ար- գատաշլարընտան զիյատէ էօթէյէ աթապիլէն գուրու գաֆա կէնճլէրի, կէօքսիւ էօքիւզ կէօք- սիւ կիպի կէնիշ վէ կէօղիւ գարթալ կէօղիւ կի- պի փարլաք օլուպ գօրլու եուրուք վուրապի- լէնլէրի սէնա էտիյօր, լաքին ազլի իճրաաաթ կէօթէրէնլէրէ տօղրու գայտսըզ պուլունու- յօր :

Լինտպէրկ Աթլանթիկի կէշտիյի իշիւն տիւնեա օնու սէնա էթմէքտէն Փարիզ կէլմէ- տի, քէզալիք Զէմպըրլինէ, Պըրտա, Ֆիցմօրի- սէ կէօթէրտիքլէրի շէնաաթ վէ ասապի գուվ- վէթ իշիւն հայրան օլուրուզ : Լաքին մէսէլէ շունտա տըր քի շէնաաթ ազլի գուվվէթ իլէ պէ ըապէր կիթմէտիքճէ վէ պէշէրիյէթին խայրը- նա վէ երեքսէք պիր մագսէտէ թէվճիհ էտիլմէ-

տիքճէ պէօյիւք պիր էհէմիյէթի հաիզ օլմազ : Պու կիւն սարմըզ շէնաաթըն մատտի հաթ թա հայվանի ճիհէթինէ գափըմը տըր :

Տէմփսի կիպի ըազիպինէ գուվվէթլի եուր- րուզ էնտիրէնլէրի կէօրմէք իշիւն էհալի մի- յիօնլար վէրիյօր, լաքին ճէհալէթիմիդի եուր րուզլայան վէ պիզէ եէնի մալիւմաթ կէթիրէն- լէրի հիշ հիսապա ալմայօրլար : Միքի Ուօքըր՝ թայիլ Ֆլաուրըզ եէնտիյինտէ՝ ճէք Տէլանի՝ ճամայքա Գիտի եէրէ եաթըրտըլընտա, եա- խօտ քէնտիսի ճէք Շարքիտէն եէնիլտիյինտէ կազէթալար օլ վազըալարըն թարիֆի իլէ տօլ- տու. լաքին Մայքըն զիյանըն սիւրաթընը հիսապ էթտիյինտէ, եախօտ Մաքլէօտ վէ Պէն- թին տալէպիթիզ իլլէթինին տէվասընը պուլ- տուղունտա, Միս էվընզ ուլգու իլլէթինին ճըր- մընը քէշֆ էթտիյինտէ, վէ տիկէրլէր քէնտի հայաթլարընը թէհլիքէյէ մարուզ գըլըպ միւհ- լիք իլլէթլէրին միզըօպլարը իլէ օղրաշտըղըն- տա քիմ պուլնլարը թէպճիլ էթտի, նէ գատար ազլար անլէրին իսմլէրինի իշթմիլլէր տիր : Վազաա ճանընը կէօղիւնէ ալըպ Աթլանթիյի կէշմէք եախօտ օթօմպիլի սաաթտա 207 միլ սիւրմէք ասապի գուվվէթ իսթէր. լաքին Հէն- րի Հէա ատէմլէրին սինիր իլլէթլէրինէ չիֆա վէրմէք միւրատըլլա քէնտի սազ գօլունըն տա- մարընը քէսէրէք Փէննի թէճրիպէլէր իճրա էթ տիյինտէ անլէրինքիւտէն տահա պէօյիւք պիր շէնաաթ վէ ասապի գուվվէթ կէօթէրմէքլէ պէրապէր պիր պէօյիւք մագսէտէ խրտմէթ էթ- միշ օլտը : Պու նէվ գահրամանլար պէշէրիյէ- թին միւրչիտլէրի տիրլէր, լաքին էտիսըն վէ Մարգօնի կիպի պիր գաշ միւսթէսնա իլէ ազ- լար պէշէրիյէթ թարաֆընտան թագտիր էտիլ- մէքտէ տիրլէր :

Իմտի նէ եափմազ կէրէք տիր : Պու կիւն տիւնեա միւրչիտլէրէ միւհթաճ տըր : Պու ճի- հէթի իհմալ էթմէմիզ իշէ կէլմէզ : Իմ ատէմ- լէրին էլինէ կիւնտէն կիւնէ տահա տէհշէթլի գուվվէթլէր գօյօր : Վէ էյէր պէշէրիյէթ ազլէն վէ ախլազէն այնի նիսպէթտէ երեքսէլմէգսէ օլ գուվվէթլէր պէշէրիյէթին խարապընա սէպէպ օլաճազ տըր :

Միւրչիտլէր ասըն բուհը վէ զիհնիյաթըյ- լա միւթէնասըպ տըր : Վէ մաէթթէսսիւֆ աս- րըմըզ գէվզ ու սէֆայա, Ֆիզիգի գուվվէթ վէ ասապի շէնաաթա թալիպ տիր : Պունլարտան բուհանի տէհալար մէմուլ էտէմէյիլ :

Պիր իւմիտլի ճիւղէթ վար ըսա օ տա չու
տըր քի պու կիւն միլլէթլէր արասընտա վար
էօլլէ զաթլար քի պաշգալար կէօրմէյօր վէ պիլ
մէյօր իսէ տէ , քէնտիլէր հէմճինսլէրինէ խըտ-
մէթ էթմէք արգուսը իլէ վէ եիւքսէք նէվտէն
զէքիտ վէ սիրէթլէ պէշէրիյէթի եօգարը տօղրու,
սէվլ վէ իւշատ էթմէքտէ տիրլէր :

ՍԸՐ ՖԻԼԻՓ ԿԻՊՍ

Նիւ Եօգ Թայմգ Մէկէգիմտէն միւգթէպէս

ՏԱՐԻԻԼՖԻԻՆՈՒՆԼԱՐՏԱ ՏԻՆ

Պու կիւնլէրտէ գօլէճ վէ տարիւլֆիւնուն-
տըրն տէրս սէնէլէրի պիթմէք իւզրէ օլտու-
լտիտտն պու միւլէսսէսլէրին ըէիսլէրի իթ-
մում ր միւտտէթ էտէն սընֆլարա սօն Կիրակի
կիւնիւնտէ սօն նասիհաթլարընը վէրիյօրլար :
Պու սէնէնին պու սօն նասիհաթլարընտան պիր
յտչընտ տիգգաթ էտէր իսէք Ամէրիգանըն էն
հիւքսէք մէքթէպլէրինտէ տին վէ Գրիսթիան-
լլը հոգգընտա նէ կէօնէ ֆիքրլէր թաշընլու-
յընր կէօրէպլիլի իղ :

ԵՆՂ տարիւլֆիւնունըն ըէիսի Տօգ . էնճըլ
տէմիշ տիր :

«Իւմիւմէն ճարի օլան պիր ֆիքրէ կէօրէ
տին՝ պիր թաղըմ շիւպհէլի ագաիտի թէֆթիշ
էթմէյէրէք գապուլ էթմէքտէն վէ ֆէրտին շալ
սի հիսսիյաթլարտան իպարէթ պիր շէյ տիր :
Հապլիյաթ ր հալտա իսէ տին խուսուսա Գրիս-
տտուն թալիւմ էթտիյի տին , միւթէալլէմ վէ էն
յիւտտէ տաղիգ ֆիքրլէրին քեամիլ իճրաթը-
նը թալէյ էտէն գապի պիր հայաթ մէսէլէսի
տիր : Պու կիւն պէշէրիյէթ ախլազճա նամիգաճ
պիր հալտա տըր վէ տին կէօլլէրի տիւմանլը
տիր : Սըրֆ տինտարանէ պիր արգու պու տիւն-
հտնըն մատտի մէնֆաթընը թէէմին էտէմէգ :
Շիւմիքի նէսլ քէնտիլին էն ալա էֆքեար , հիս-
սիյաթ վէ գարարընըն ճիհանըն էպէտի զայէ-
սինճէ պիր ունսուր թէշքիլ էթտիյինէ էմին օ-
լուպ՝ պու էմնիյէթէ սապիթ պիր սուրէթտէ
սատըղ գալմագսա նիհայէթիտտէ պիննէֆս քէն-
տի նազարլարընտա մէֆթուր վէ մահճուպ օ-
լաճաղը մուհազգաղ տըր » :

Փրինսթըն տարէլֆիւնունը ըէիսի Տօգ .
Հիպըն տէմիշ տիր .—

«Իշ հայաթընըն իպթիտասընտա չունը

պիւմէլիլինիլ լաղըմ տըր քի , սիգին շալսի
հայաթընը տիւնեա հայաթընտան այրը պիր
շէյ տէյիլ տիր . վէ պիր ատէմ քէնտի մաքինա-
սընը գուլլանտըղը կիպի սիլ տէ պէշէրիյէթի
քէնտի քէյֆինիլէ գուլլանամագսընը : Էօնիւ-
նիւզտէ իւշ ալէմ վար տըր , մալիւմաթ ալէմի ,
խըտմէթ ալէմի վէ էսրար ալէմի :

Մալիւմաթ ալէմինէ ալըշմըշնըղ : Պէշէրի
յէթին իհթիյաճընա խըտմէթ էթմէք ալէմինտէ
էն կիւզէլ նիւմունէ Գրիստոս տըր , վէ չու եա-
գընտա վէֆաթ էտէն ճափօնլու ալիւմ Տօգ . Նա-
կաշինին հայաթը տա պու մագսէտէ ֆէտա է-
տիւմիշ պիր հայաթ իսի :

Էսրար ալէմինէ կէլիւսէք , պիւմէլի իլ քի
կէօրիւլէն վէ գըլմէթլէրի էօլլիւլէն շէյլէր մէվ
ճուտաթըն եէքիւնիւնիլ թէշքիլ էթմէլլէր : Էս-
րար իլէ մուհաթ պիր ալէմ վար քի օ տա տինի
հիսսիյաթ վէ տինի թէճրիպէ ալէմի տիր » :

Հարվըրտ տարէլֆիւնունըն ըէիսի Տօգ .
Լօուէլ տէմիշ տիր .—

«Հէր կէնճ հայաթընտա մուհիւմ գարար-
լար վէրիլ : Գարար վէրմէք սըրասընտա պա-
ղէն իսայր վէ շէրր փէք պէրաղ պիր սուրէթ-
տէ գարշըմըղտա տուրուր : Լաքին նիչէ տէֆա
տա պու ֆարգ փէք աչըղ կէօրիւլմէգ : Գարշը-
մըղտաքի թարիգ փէք տօղրու կէօրիւլմէգ իսէ
տէ , փէք մուզլիր տէ կէօրիւլմէգ : Լաքին վիճ-
տանը քէօրէլտէն իշթէ պու նէվ հալլարտա
վէրիլէն գարարլար տըր :

Վիճտանը գարարտան տիկէր պիր շէյ է-
հալի արասընտա ճարի օլան պաղը նազըս մի-
յարլար տըր : Պու փէք թաղպիհ օլունմայան
ախլազ գաիտէլէրի էհալինին վիճտանընը քէօ-
րէլտիյօրլար : Լաքին սիլ վիճտանընըղ էն հիւք
սէք միյարա միւթապըգ եօլտա իտարէ էթմէյէ
սայ էյլէյինիլ » :

ՄՈՒՆԱՊԵՐԱԹ

ՆԱՍԸԼ ՃԱՄԻ ԵԱՓՏԸՐՏԸՄ

Միւսլիման օլտոււմ տա սօֆուլուղուտան
ճամի եափտըրտըմ գանն էթմէյինիլ : Մէսէլէ
պաշգա տըր : Ատանատա էրմէնի մահալլէսի ի-
չինտէ պիգիմ էվին գարշընտա պիր ճամի վար
իտի : Պիւմէմ նասըլ իսէ արայա սօգուլմուշ վէ
ճէգասընը պուլտու : 1909տա Թիւրքլէր էրմէնի

տիւր կէնճ թիւրքէր տիր), «Սէն պու ճամիյի օլտուղու եէրտէն եափտըր, պէն տէ սանա տօգունմամ»: Իշթէ պիր փիւսկիւլիւ պէլա տաւա... «Ամա՛ն խօճա, սէն Միւսլիւման ատէճ, մէմլէքէթին էն պէօյիւք խօճասը, ճամիյի եափտըրամատըն տա, պէն կեափուր փարչասը նասըլ եափարըմ» տէտիմ:

Խօճա պաշընը սալլալարազ թէսպիհի չէփէրէք «Սէն եափարսըն... պուլարըն հագընտան սէն կէլիրսին», ճէվապ վէրտի:

Խօճա հիշ պիր թէքլիֆ, հիշ պիր բիշվէթ դապուլ էթմէտի... էնճամ «Փէք էյի, պէն եափտըրայըմ, սէն տէ տափատան վազ կէչ» տէտիյիմտէ, խօճա քէյֆլէնիպ՝ «Հայտէ՛ օղլում, Ալլահ եարտըմճըն օլտուն, պէն սանա կիւվէնիրիմ» տէտի:

Էվէ կէլիպ տիւշիւնտիւմ, եա ճամիյի եափտըրմալը եա միւլքտէն վազ կէչմէլի իտիմ: Լաքին ձէմալ փաշա նէ՞ մուամէլէ էտէճէք իտի: Եա էօֆէլէնիւր սիւրկիւն եախօտ հապս էտէր իսէ... ասընը տէրսէ... քի՞մ պէնի էլտէն ալաճազ իտի, լաքին չարէ եօգ, պախթըմը սընամալը իտիմ:

Եափուճը վէ նաճարլարը իշէ գօշուպ պէնիմ պինատա, ճամինին եանմը վէ էքսիք օլան գըսըմլարընը, տիվար, տամ, թավան, դափու, փէնճէրէ նէ վար իսէ հաղըրլամալարընը էմը էթտիմ, վէ պիր հաֆթատա հէր չէյ հաղըր իտի: Մազսէտիմ պիր կիճէ 40-50 ուսթա վէ ամէլէ գօշուպ ճամիյի պիթիւրմէք վէ փաշայը էմը ի վազի գարչըսընա գօյմազ իտի: Պէօյլէ սըրալարտա ամէլ է կիւնտէլիյի իքի գաթ վէրիլիւր վէ հապսա կիտէրլէր իսէ եէմէք վէ կիւնտէլիյինի վէրմէյէ թէահիւտ էտինմէլի տիր, օ վազթ ամէլէ քէյֆ իլէ իշլէր վէ հապսա կիթմէլիյի հասրէթ իլէ պէլէր:

Պու թէհլիքէլի թէչէպպիւս իշիւն հալա թէրէտտիւտտէ իքէն իշիթտիմ քի ձէմալ փաշա Զիլիֆէյէ տէվրէ կիթմիշ. ֆուրսաթ պու իտի, էրթէսի ձիւմասա կիւնիւ հիւքիւմէթին թաթիլ օլաճաղընտան իսթիֆատէ էտիպ՝ Հինդչաթի կիճէ եարըսը ուսթա վէ ամէլէյի իշէ գօշուպ՝ ճամիյի եափտըրմալա պաշլատըմ, էօյլէ դայրէթ իլէ իշլէտիլէր քի էրթէսի էօյլէն սօնու հէման պիթմիշ իտի: Օ արատա խապէր օլտու քի պէլէտիյէ բէլիսի, էթրաֆընտա պիր

չօգ մէմուրլար իլէ կէլիյօրլար: Հէման սօգաղըն պաշընտա գարչըլալ «Պուլուրուն էֆէնտիմ, պիր գահվէ պիր սիկարա իշինիզ» տէյու իլթիֆաթ վէ տալգավուգլուգա պաշլատըմ: Պէլէտիյէ բէլիսի վէ մէմուրլար պիր ճամիյէ պիր տէ պանա պազըպ նէ տէյէճէքլէրինի չաշըրտըլար: «Նէ՞ հափըյօրսըն, պու նէ՞ իշ տիր» տէմէքտէն պաշգա պէր չէյ եափամայօր իտի: Պէն իսէ, «Նէ՞ վար էֆէնտիմ, օթուրունուգ գահվէ իշինիզ», տէյու հէր չէյտէն խապէրսիզ կէլիյօր իտիմ:

Վազիլէթ փէք գօմիք իտի: Պիր կեափուր ճամի եափտըրըյօր. Միւսլիմանլար կէլիպ մանի օլաճաղար, բէիս կիւլսին միւ, տարըլսըն մը նէ եափաճաղընը չաշըրտը, վէ սախթէ պիր վազար իլէ. «Պու եափտըլընը գանունա գարչը տըր, սիզ պէօյիւք ճէգա կէօրէճէքսինիզ» պաղըրտը:

Արթըզ թէհամմիւ տէրէճէսինի կէչմիշ իտի, բէլիսի գարչըսընա տուրուպ «էֆէնտի սիզ պուրա կէլտիյինիզ կիպի կէրի կիտինիզ, եօգ իսէ «Միւսլիմանլար կէլինիզ պազընըզ, պէն ճամի եափըյօրըմ, պուլար մանի օլույօրլար տէյու պաղըրըր իմ. սիզի թաշլատըր էօլտուրթտիւրիւր իմ» տէտիմ:

Բէիս գօրգուպ էթրաֆընա պազմաղա պաշլատը վէ գաշմազ իւզրէ իքէն, «Ալլահ պէլանը վէրսին» տէյօր իտի: Պէն իսէ սէսիմի եիւքսէլտիպ, «Ալլահ սիզին պէլանըզը վէրսին, պիրինիզ եազընըզ, օլ պիրինիզ վազֆ տէյու եէրինի տէ ալընըզ» տէյու պաղըրըյօր իտիմ: Պիր տագիգէ սօնրա օրատա քիմսէ գալմատը, հէփսի գաշմը իտիլէր:

Տէրհալ խօճայը չաղըրթտըմ, ճամինին էօնիւնէ սօգաղա պիր սանտալիա գօյուպ՝ օթուրթտըմ, պիր նարկիլէ պիր գահվէ կէթիւրթտիմ, խօճա քէյֆինտէն սըրտըլ, «Աֆէրիմ օղլում, պէն պիլիւրիմ քի սէնին կէօնիւն օլուր իսէ եափարսըն, հտյաէ պինանը եափտըր պիթիւր» տէտի:

Պէնիմ պինա տա եափըլտը պիթտի, ձէմալ փաշա Ատանայա ալտէթ էթտի, լաքին քիմին ճէսարէթի վար իտի քի ճամինին եափըլտըլընը օնա խապէր վէրսին:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՍՈՒ Ի ԶԱՆՆ

«Գայսէրին գէվնէսի սու ի գաննտան արի օլմալը տըր»:

Պու քէլամ՝ Յուլիոս Գայսէրին մահքէմէ-տէ վէրտիյի պիր թազըրիտէն ալընմը տըր:

Գատիմ Բոմալըլարըն «Պօնա Տիա» նամ նիսվանա մախսուս պիր իլահը վար ըտը: Յու-լիոս Գայսէրին զէմանընտա Բոմալը գատընլար՝ հէր սէնէ Մայիս այընըն պիտայէթինտէ մէղ-քիւր իլահըն աշգընա պայրամ թութուպ պիր թազըմ կիզլի ային ու առէթլէր իճրա էտէրլէր իտի: Թէճէմմիլէրի Գայսէրին վալիտէսինին ըրաաթի թահթընտա սէրայտա ազտ օլունուր իտի: Էրքէլէրին, պու կիզլի խըղմէթլէրտէ պուլունմալարը՝ դանունէն վէ գաթիէն մէմ-նու իտի: Հաթթա ճէմ օլտուզլարը մահալին տիվարընտա էրքէք առէմ սուրէթի պուլուն-մուշ օլտա իտի, էօնինէ փէրտէ չէքէրլէր իտի: Պու սըզը գանունա ըաղմէն, մէմուրիյնտէն՝ Յէպլիոս Գըլատիոս նամ զաթ, դարը Էլպիսի լապիս օլարազ՝ պու մէճլիսլէրին պիրինտէ պու-լունմայա մէրամ էթմիլ իտի: Լաքին Օ՝ էլպի-սէ իլէ օլտուզու գատար, սէսի իլէ տէ գարը-լարը թազլիտ էտէմէտիյինտէն, հիլէսի սէզի-լիպ՝ թութուլտու վէ իպատէթ միւֆաիտի հա-լինտէ խէճալէթ իլէ հապս էտիլտի: Պու վա-գաա իւզէրինէ՝ խալը արասընտա, պու առէ-մին սէրայա կէթմէքտէ միւնիպինէ տաիր պիր նախօ թէվաթուր տաիսի եայըմը իտի: Կէօ-յա, Գըլատիոս՝ Գայսէրին զէվնէսի Փօմպիա-յա թէաշիւզ էթտիյինտէն, պու Ֆուրսաթ ի-լէ, միւնարիլէհա իլէ օրատա միւլազաթ էթ-մէք իսթէմիլ տիր: Պու թէվաթուր Գայսէրին գուլաղընա եէթիլի եէթիլմէղ, զազապլանըպ, պիլա մուհաքէմէ իմփէրաթօրիչայը թաթլիզ էյլէմիլ տիր: Լաքին՝ մուհաքէմէտէ չէհատէթի թալէպ էտիլտիյինտէ, օլ պապտէ հիւ պիր շէյ պիլմէտիյինի իզրար էթմիլ տիր: Էօյլէ իսէ թէֆթիլ էտիպ սըհէթիլնէ էմին օլմագսըզ նի՝ չիւն զէվնէսինի թաթլիզ էյլէտիյի սօրուլտու-ղունտա, «Չիւնքի Գայսէրին դարըսը տէյիլ ա-մէլտէն՝ իլլա սու ի գաննտան տաիսի արի վէ պէրի օլմալը տըր» տէմիլ տիր:

Յուլիոս գայսէր՝ տիւնեանըն էն պէօյիւք վէ էն ազըլը ֆաթիլէրինտէն պիրիսի իքէն, էյիլէ պալատաքի թարիսի վազըմ գայտ օլուն-տուզու կիպի իսէ՝ անըն օլ պէօյիւք ֆիքրին-

տէ՝ զաիֆ պիր ճիհէթ պուլունտըղըն կէօ-թէրիլ: Չիւրա, ազըլ սէլիմ հիւ պիր քիմսէ ի-չիթտիլի թէվաթուրուն ասլըն թէֆթիլ էթ-մէգտէն՝ զէվնէսինի թաթլիզ էթմէյէճէք տիր: Գէնտիսի գայսէր օլտուզու իչիւն՝ պաշգասը-նա ճաիզ վէ տօղրու օլմայան քէնտիսի իչիւն հազգ վէ տօղրու օլմազ իտի:

Իհթիմալ գայսէրին նազարընտա նիսվա-նըն հիւ պիր տէյէրի եօզ իտի, ազըլը օլմազ իլէ պէրապէր միւթէքէպպիր, թիթիլ, զա-զապնազ, վէսվէսէլի, չէֆգաթսըզ պիր հիւ-քիւմտար իտի: Այնի վազթտա՝ թէվաթուրա ինանըր, հասուտ, միւնթէզիմ, իֆրաթ տէրէ-ճէտէ սու ի գանն իլէթիլնէ միւլպէլա պիրի-սի իտի:

Թէէսիւֆ օլունուր քի՝ սու ի գաննա էսիր օլմազտա՝ Գայսէր միւլթէսնա տէյիլ տիր՝ սու ի գանն, հէր առէմտէ ազ չօզ պուլունուր: Էլ-վէլա առէմին ֆիքրինտէ գուհուր էտէր, սօնրա վէսվէսէ, չիւպհէ, առէմ ի էմնիլէթ օլուր: Հիւ պիր քիմսէ անլէրտէն էմին տէյիլ իսէ տէ, պազըլար Յուլիոս Գայսէր կիպի իֆրաթ տէ-րէճէսինէ կիտէրլէր վէ նէթիլնէսինի հիսապ էթ-մէյէրէք, հէր սէօզէ ինանըրլար: Ասլընա կէչ-մէգտէն ազըլ վէ մէսուլիլէթի հիւքմէրտէ պու-լունուրլար:

Պէօյիւք պիր առէմ. «Հէր եափապիլտիյի-նի եափմա, հէր սէօյլէյէպիլտիյինի սէօյլէմէ, հէր իչիթտիլնէ ինանմա» տէմիլ տիր. քեա՝ չքի պու քէլամը հէր քէս էօմրիւնտէ գանուն էթսէ իտի:

Մուալլիմ ի էքպէրիմիլ «Հիւքմէ էթմէյի-նիլ քի հիւքմէ օլմայասընըզ» պուլունմուշ տըր:

Առէմլէր՝ սըրզաթ, զինա, գաթլ էթմէք կիպի պէօյիւք վէ գապիհ կիւնահարտան ու-թանըլար, գօրգարլար վէ սազընըլար, լա-քին՝ թէվաթուր եայմազ, զէմմէ էթմէք, հա-սէտ էթմէք, իֆթիլա էթմէք, գալիկա վէ նի-զա էթմէքիլի հիւ մագամընտա հիսապ էտէր-լէր: Լաքին արսյան, այը, գապիլան, միսիլու պէօյիւք ճանալարարտան ուֆազ միգրօպլար տահա մուզիլըր վէ միւհլիք օլտուզլարը կիպի, ուֆազ գանն էթտիլիմիլ պու պի էսաա թէվա-թուր, սու ի գանն, հիւքմէ վէ զայրիհուլմ, միսիլու կիւնահարըն դարար վէ զիյանը տա-հա վէլիմ տիր: Էյիլէ պի էսաա թէվաթուրու, հասէտի, սու ի գանն իլէ հէր քէսի հիւքմէ էթ-մէյի տիւնեատան գալտըրապիլսէ իտիք, չախս-

լար, ֆամիլեալար, գօնչուլար, քիլիսալար, չիրքէթլէր, տօսթլար, չէրիքլէր, միլլէթլէր վէ հիւքիւմէթլէրտէ նէ պէօյիւք թէպտիլաթ վէ իսլահաթ օլմուշ օլաճադ իտի:

Օպէրլին իւմ ի իւահի մէքթէպի տէրս արգատաշարմտան պիրիսի՝ Լօս էնճէլէս շէհ-րին մահքէմէլէրինին պիրինտէ հաքիմ տիր: Կիրակի մէքթէպիմիլին տէ խօճասը տըր: Պուզաթ՝ պիր դաչ հաֆթա էվվէլ տէրստէ «Պիր պիրատէրի տէյիլ սու ի զանն, եա իմարէյի ճուղիյէ իլէ, իլլա իմարէյի գաւլիյէ իլէ պիլէ, հիւքմ էթմէք թէհիլիքէլի տիր» տէտիքտէն սօն-րա, քէնտի թէճրիւպէսինտէն պիր թաղըմ էօր-նէքլէր վէրտի, անլէրտէն պիրիսի աթիտէքի տիր:

Պիր գատըն՝ խըտմէթճիսի պիր կէնճէ, պէշ եիւզ տուար իլէ քացասընըն անախթարընը վէ-րիր, փարայը քացայա քօմասընը էմր էատէր: Գատըն՝ պիր դաչ կիւն սօնրա եօգլար քի կէնճ փարայը գացայա զօյմամըշ, կէնճի չաղըրըպ իղահաթ իսթէր, կէնճ գօտուղունու իսրար է-տէր, գարը՝ կէնճի շէքվա էտէր: Հիւքիւմէթ կէնճին օտասընա պիր մէմուր կէօնտէրիր, մէ-մուր, պէշ եիւզ տուարը թէմամէն կէնճին փալ թօսուունու ճէպինտէ պուլուպ, հիւքիւմէթ կէ թիրիր:

Հաքիմ՝ «Պէն պունու իմարէյի գաւլիյէ սա-յըպ, կէնճի մահպուն օլմայա հիւքմ էյլէտիմ» տէտի: Լաքին պիր դաչ հաֆթա սօնրա մէգ-պուրէ պէ թէքրար մահքէմէյէ կէլիպ՝ «Պէն վիճ տանըմըն աղապընտան տուրամայօրում, կիւ-նահըմը իղար, թէքտիրիմի թալէպ էթմէյէ կէլտիմ. զիրա փարայը քացատան գալտըրան, քէզալիք փալթօնուն ճէպինէ գօյան կէնճ տէ-յիլ, պէն քէնտիմ իտիմ» տէտի: Հաքիմ տօս-թումուզ, պու նաղլիյէթ իլէ Յոլմէփին մահ-պուսիյէթինի բուպար էյլէտիքտէն սօնրա, «Նա թէմամ մալիւմաթ իլէ հէր քէսի հիւքմ էթմէյէ քէնտինիլի ալըշտըրմայըն» տէտի. սուի զանն՝ պաչգա տէյիլ, ախէրի ալէհինտէ թաշընըլան նաթէմամ պիր մալիւմաթ իլէ անը հիւքմ էթ-մէք տիր:

Շէյքսիիր, «Սուի զաննընա սէպէպ ի քեաֆի վէր. չու չալրտա պիր խըրսըղ սաղլանմըշ, չօլ մաղարատա պիր ճանապար կիզլէնմիշ տէմէք քեաֆի տէյիլ տիր, պանա կէօսթէրմէլի սին քի

անը վուրայըմ, եօգ իսէ պանա աղըրմտան գայպ օլմուշ գօյունլարմտան պիրինի վուր-տուրմուշ օլուրսուն» տէր:

Եինէ, ախէր պիր եէրտէ, «Ճէլանամէ քէս-տիրմէք քեաֆի տէյիլ տիր. շէքվանը իսպաթ էթմէլիսին. տահա աչըգ, չիւպհէ գապուլ էթ-մէյէն պիրհանլարըն օլմատըգճա, պու պէլ-լիսիգ սէօղլէր վէ նաթէմամ պիրհանլար եօգ հիւքմիւնտէ տիր» պուլուրուր:

Փէնսիլլանիյէ վիւլայէթինին միւլէսսիսի վու-լիւմ փէնն՝ «Իմարէյի գաւլիյէ օլմատըգճա, հիշ քիմսէ ալէհինտէ սէօլլէնէն սէօղլէրէ ինանմա, սէնտէ պաչգասընա զիրան էտէճէք խապէրի քէնտինէ վէրմէ» պուլուրուր:

Սոգրատ. «Ձէմամը տինլէմէ, սէօլլէտի-յի թէվաթուր տուր. օ պաչգասընըն գուսու-րունու սանա սէօլլէտիյի կիպի, սէնինքինի տէ պուլուր, պաչգասընա սէօլլէր» տէր: Անըն մազսէտի՝ սէնին ֆիքրինի իղֆալ էթմէք տիր, կէթիրտիյի թէվաթուր վէ վէրտիյի սու ի զանն տա անըն միւլէրտինի պուլ վէ անտէն սաղըն:

Օգոստինոս, «Սուի զանն հաքիգի տօսթլու-ղա գէհիւր տիր» տէր:

Հալէլ, «Սուի զանն գափուտան կիրէր իսէ մուհապպէթ վէ էմնիյէթ փէնճէրէտէն չըգըպ կիտէրլէր» տէմիշ տիր:

Պարօն՝ սուի զաննը կէճէ գուշունա պէնղէթ միշ. «Գարանլըգտա ուշար, նուր կէլիր իսէ նապէտիտ օլուր» տէմիշ տիր:

Սուի զանն պուլտայ աբսասընտա է-քիլէն տէլիճէ տիր. անը չէրիր էքմիշ տիր:

Սուի զանն՝ մուղիրը օթա պէնղէր, իսթէն-մէղ իքէն, պիթէր, քէնտիլլինտէն չօղալըր, էնճամ էյի սէպղէվաթ վէ ֆիտանլարը պօզար:

«Քիմսէնին ալէյհինէ հիւքմ էթմէլինիլ» Բիրիստոս, Լուգ. 6. 37:

«Իմտի եէքտիկէրինիլ իլէ տաւալարընը պուլունմասը սիգէ հէր վէճհ իլէ գուսուր տուր, պունու էթմէտէն իսէ նի՞չիւն... զատըր կէօր-մէյէ գայիլ օլմազսընըղ» Պօղոս Ա. Կոր. 6. 7:

«Հէր ատէմ իշիթմէքտէ չափուզ, սէօլլէ-մէքտէ աղըր օլսուն: Ղազապտա աղըր օլսուն» Յակոբոս 1:

Ս. ՏէվիրեԱն

Մ. ԱՄԷՐԻԳԱ, ԹԻԻՐԳԻԱ ՎԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Թիւրքիա ասորւարտան պէրրու գըրիւլա գըրիւլա անճագ օնտա պիրի գատար եէրի գալ մըլ իսէ տէ՝ եինէ արաղիճէ զէնկին տիր: Գալան եէր, թուու 800 վէ արգը 250 միլ, ապ ու հաւասը սաղլամ վէ թօփրաղը մահուտար պիր գըլթա տըր: Մէսահէ ի սաթհիյէսի 200,000 միւր. միլ տիր. վէ հալ ը հաղըր սէքէնէսի 8 միլիօն իթիպար օլունույօր: Տէմէք տիր քի թիւրքիւն արաղի վէ սէքէնէ նիսպէթի քամմ Ամէրիգանըն սէքէնէսին 15տէ պիրի օլտուղու կիպի՝ արաղիսի տախի Ամէրիգա արաղիսին 15տէ պիրի տիր, վէ Ամէրիգատա օլտուղու կիպի թիւրքիատա տախի հէր 40 քիմսէյէ պիր միւրապպա միլ արաղի տիւշէր: Իշթէ պու միւնասիպէթի տիր քի էվրօփա հիւքիւմէթլէրինտէն պաղըլար թիւրքիայա կէօղ տիրքիշ, տարըլզ չէքէն գաւմլարը իշիւն պիրէր հիսսէ չըգարմագ զայրէթլինտէ տիրլէր: Պէլքի նիշիւն Ամէրիգայա կէօղ տիրէն եօզ տա թիւրքիայա կէօղ տիրլիյօր տէյու սիւալ էտիւլէճէք, պունա ճէվապ Ամէրիգանըն եաղըն վէ ուղագ զօմշուարընտան արաղիյէ միւհթամ գաւմլարըն պուլունմատըլը տըր: Ճէնուպընտա էն եաղըն զօմշուսու Մէֆսիգօ 15 միլիօն սէքէնէսի վար իքէն՝ իւշ բուպ միլիօն արաղիյէ մալիք տիր. քի հէր 20 քիմսէյէ պիր միւր. միլ արաղի տիւշէր: Տէմէք տիր քի Ամէրիգայա նիսպէթէն արաղիսի իքի գաթ տըր: Շէմալտա միւթթասըլ զօմշուսը Գանատա տըր, 10 միլիօն սէքէնէ, իւշ վէ իւշ բուպ միլիօն արաղիսի օլուպ՝ հէր իւշ ատէմէ պիր միւր. միլտէն զիյատէ եէր տիւշէր: Արաղիճէ միւֆլիս օլան էվրօփա միլլէթլէրի քէնտիլէրտէն 3-4 պին միլ ուղագ օլան Ամէրիգատան պիր իսթիֆատէ էտէմէղլէր:

Լաքին վար պիր թագըմ չօզ տարտա գալմըլ միլլէթլէր քի նիսպէթէն թիւրքիայա եաղըն տըրլար:

Մէս. Ալմանիանըն սէքէնէսի թիւրքիանըն եէտի պուշուգ գաթը իքէն՝ արաղիսի թիւրքիւն արաղիսինտէն տահա էքսիք տիր: Եանի Ալամանիանըն չիմտիքի արաղիսի սէքիզ գաթլանմալը տըր քի թիւրքիւնքի նիսպէթլինտէ օլա:

Իթալիա, սէքէնէսի թիւրքիւն սէքէնէսի-

նին պէշ գաթը իքէն, արաղիսի թիւրքիւն արաղիսին անճագ պէշտէ իւշիւ գատար տըր: Քէզալիք իթալիանըն չիմտիքի արաղիսի սէքիզ գաթլանմալը տըր քի նիսպէթէն թիւրքէ միւսալի օլա:

Եունանիսթան, Հէման թիւրքիա կիպի պիր հիւքիւմէթ իքէն արաղիսի թիւրքիւն արաղիսինտէն տէօրթտէ պիրինտէն էքսիք տիր:

Պէլճիքա թամ թիւրք գատար թէպատա օլան պիր հիւքիւմէթ իքէն արաղիսի թիւրքիւն արաղիսին 18տէ պիրի գատար տըր:

Ինկիլզ, սէքէնէսի թիւրքիւն պէշ միսլի էքէն արաղիսի թիւրքիւն արաղիսին նըսֆընտան էքսիք տիր: (Նիսպէթ օնտա պիրէ տիւշէր):

Ֆրանսըղար թիւրքիւն պէշ գաթը իքէն արաղիլէրի անճագ թիւրքիւնքի գատար տըր: (Պու սօն իքիլէր քէնտիլէրէ տիւշէնտէն չօզ զիյատէսիի էլտէ էթտիլէր):

Տահա ուղաթմայալըմ, էյէր վազաա պուն տան իպարէթ իսէ. թիւրք էր կէճ իսթէսէ իսթէմէզսէ մէզըլըր զօմշուարտան պաղըլարընըն իհթիյաճընը տօլտուրմագա մէճպուր օլաճագ տըր: էյէր անլէր իլէ փէշին ուղաշաա քէնտիլիշիւն տահա խայըրը օլուր:

Սօն զիքը էտէճէյիմ մէմլէքէթ Հայաստան տըր: Հայաստան՝ պիր սէնէ էվլէլ խասսէթէն թապ ու նէշը օլունան խարիթասընա նաղարէն՝ Բուս՝ Աճէմ վէ թիւրք մէմլէքէթլէրիլէ մահսուր, վասաթէն 150 միլ պօյու վէ 75 միլ էնի օլտուղու հալտէ մէսահէ ի սաթհիյէսի 11,000 միւր. միլ օլան պիր արաղի տիր. պու արաղի Ամէրիգա արաղիսին 272տէ պիրի տիր:

Հայաստանըն սէքէնէսի հաղընտա նէշը էտէճէք գատար մուայյէն պիր ըագամ պիրմէյօր իսէմ տէ՝ տօղրուտան վէ տօլայըտան պիր թագըմ եաղըլըշարտան անլատըղըմա վէ պու խուսուստա աղ չօզ մալիւմաթը օլանլարտան ալտըղըմ թէսապվուրա կէօրէ՝ տիւնեատա մէվ ճուա հէփի էրմէնիլէրին նըսֆը գատարը Հայաստանտա տըր տէմէյի մագուլ կէօրիւյօրում: Պու մէզալէյի եաղար իքէն միւրաճաաթ էթտիյիմ քիթապ հէփի էրմէնիլէրի իքի պուշուգ միլիօն ֆարզ էտիյօր. տէմէ ք տիր քի Հայաստանտա չիմտի պիր միլիօնտան զիյատէ սէքէնէ վար տըր. վէ հիշ շիւպհէ եօզ տըր քի էօնիւմիւլտէ օլան 10, 15 սէնէ գարֆընտա հէր թարաֆտան կիտէրէք էփէյի չօզ եէնիլէր իլալէ օլունաճագ-

լար. վէ Էնճամ սայր իհթիմալէն պիր պուչուզ միլիօնա տօլաճազ տըր: Շու հալտէ Հայաստանըն սէքէնէսին չիմտիտէն պիր պուչուզ միլիօն տէյու իթիպար էթսէք եանլըչ օլմազ զանն էտէքիմ: Իչպու Ֆարդա կէօրէ տէմէք օլուր քի Հայաստանըն սէքէնէսի Ամէրիգանըն սէքէնէսին 80տէ պիրի տիր. վէ Ամէրիգատա հէր 40 ատէմէ պիր միւր. միլ արազի տիւշտիւլի կիպի Հայաստանտա հէր 136 ատէմէ պիր միւրապ. միլ արազի տիւշէր: Իչթէ պու հիսապա նազարէն՝ պազըլար. «Հայաստան տէնիլէն տար պիր եէր տիր. օ դատար եէր էրմէնի միլլէթի իչիւն պիր տաիմի վաթան օլամազ» տէմէքտէ տիրլէր:

Վադաա ումուճէն ալարազ Ամէրիգայա նիս պէթէն չօզ տար, սայրլըր, Փադաթ Ամէրիգանըն պազը վիլայէթլէրի իլէ մուզայէսէ էթտիլիմտէ՝ տար օլմատըգտան մատա տահա զիյատէ կէնիչ օլտուղու թէպէյիւն էտէր: Մէս. Ամէրիգանըն փարլազ վիլայէթլէրինտէն Մէսէչիւսէթս վէ Նիւ Ճըրզիյի ալալըմ, պու իքի վիլայէթլէրին պիրլիքտէ արազիսի Հայաստանըն արազիսինն անճազ պիր պուչուզ միսլի իքէն, սէքէնէսի Հայաստանըն սէքէնէսինն պէչ ալթը միսլի տիր: Պէլքի պուճա օլ իքի վիլայէթլէրին արգասընտա օլ պիր 46 վասի վիլայէթլէր տուրուլոր տէյու իթիւրազ օլունուր, փէք էյի, օ էօյլէ օլուն, եա պու կիւն պաշտա տուրուպ նուֆուզ վէ թէէսիրլէրինի իչլէթմէքտէ օլան պէօյիւք վէ զէնկին միլլէթլէրէ նէ տէրսին: Անլէրտէն հանկըսընըն արազիսի չիմ տիրի Հայաստանըն արազիսինտէն կէնիչ տիր: (Պահսըմըզըն պիտայէթլինտէն Բուսիայը միւս թէսնա թուրքուղումուզ ունուտումամալը):

Էօլլիւմիւզ մալիւմ տըր: 10, 15 սէնէլլէր սօնրա Հայաստանըն սէքէնէսինն եէթիչէճէյի սայրլա կէօրէ՝ Հայաստանտա հէր 136 քիմսէմէ պիր միւրապ. միլ եէր տիւշիւյօր. Պու 136 րազամը ունութմա, էվրօփա միլլէթլէրինն էն փարլազլարընըն վասաթ րազամլարը իլէ րուպար էտէլիմ. մէս. Ֆրանսատա հէր 141½ քիմսէյէ պիր միւրապա միլ արազի տիւշիւյօր. վադաա 136 վէ 141½ պէօյիւք պիր Ֆարդ տէյիլ իսէ տէ եինէ Հայաստան Ֆրանսատան կէնիչ օլտուղունու կէօսթէրիյօր:

Իթալիատա հէր 315 քիմսէյէ պիր միւր. միլ եէր տիւշիւյօր իսէ 136 իլէ մուզայէսէ էթտիլիմտէ Հայաստան Իթալիատան իքի վէ

պիր իւչիւնճիւ գաթ կէնիչ օլտուղու անլաշըլըյօր:

Ալամանիատա հէր 327 քիմսէյէ պիր միւր. միլ եէր տիւշիւյօր. րուպարէն Հայաստան Ալամանիատան հէման հէման իքի պուչուզ գաթ կէնիչ տիր:

Ճափօնիատա հէր 390 քիմսէյէ պիր միւր. միլ եէր տիւշիւյօր: Տէմէք օլուր քի Հայաստան Ճափօնիատան հէման հէման իւչ գաթ կէնիչ տիր:

Ինկիլթէրրատա հէր 444 քիմսէյէ պիր միւր. միլ եէր տիւշիւյօր (136, 444) տէմէք տիր քի Հայաստան Ինկիլթէրրատան իւչ վէ րուպ գաթ կէնիչ տիր:

Հայաստան իլէ էն էյի մուզայէսէյէ գօնուլաճազ հիւքիւմէթ եալսօս միլլէթ Պելճիգա տըր, չիւնքի Պելճիգա՝ արազիճէ թամմ չիմտիր Հայաստան գատար տըր. սէքէնէսի իսէ 15 սէնէ սօնրա օլաճաղընը Ֆարդ էթտիլիմի Հայաստանըն սէքէնէսինն պէչ միսլի տիր. եէտի պուչուզ միլիօն տըր: Իմտի էյէր անճազ Հայաստան գատար արազիսի օլան Պելճիգատա եէտի պուչուզ միլիօն պիր գալապալըզ պարընա պիլիյօր իսէ՝ հէման օ դատար եէրտէ պիր պուչուզ միլիօն պէչ գաթ կէնիչ վէ տահա գօլայ պարընա պիլլէճէք տիր:

Հայաստան հազընտա տիւշիւնիւր իքէն պէնճէ գօրգաճազ շէյ արազիսինն ալլըլըր տէյիլ տիր: Իլլա էթրաֆընը իհաթէ էտէն գօմշուլարը տըր: Գօմշու մէսէլլէսի, էվ գօմշուսու օլուն, մէմլէքէթ գօմշուսու օլուն չօզ մուհիմ տիր: Հազրէթ ի Սիւլէյման, «Եազըն գօմշու երրազ պիրատէրտէն էյի տիր» տէմիչ տիր: Պու սէօզ սահիհ տիր. էյէր Ալլահտան գօրգան գօմշու իսէ: Եազըզ քի օ խուսուստա էլիմիգտէն կէլլէն պիր շէյ եօզ տըր, իմտի տուա էտէլիմ քի օլ «գուրտ գուզու իլէ սաքին օլաճազ» փէյլամպէրանէ քէլամ պիր ան էվվէլ իմրա օլսուն տա ասըրլարտան պէրու էրմէնի գանը իլէ պէսլէնէն Աճէմ վէ Թիւրք գալմլար Ալթուն Գանուն միւճէպինճէ եաշամադա պաշլասընլար: Օլ զէման զիյան էթմէտիւրտէն մատա եար տըմ տաիսի էտէճէքլէր տիր:

Հ. ԿԵՕՎԳԱԼԱՅՃԵԱՆ

Տեգաթուր

ԻՆԿԼԻԶ ԺՈՂՈՎԱԿԱՆԼԱՐԸՆ ԱՄԷՐԻԳԱՅԸ

ԶԻՅԱՐԵԹԻ

Եազընլարտա ինկլիթէրրանըն ժողովական Բիլիսէլէրի ազալարընտան 1250 նուֆուսըն Պօսթըն, Փլիմբլթս վէ Նիւ Եօրզը գլխարէթինին ըափօրթլարը՝ Ամէրիգա կազէթալարընըն սիւթունլէրինի խալլընա տօլտուրմուշ տըրլար: Իտտիա օլունտըղընա կէօրէ, պու սալըտա պիր էվրօփալը կիւրուհինին էվրօփատան Ամէրիգայա գլխարէթի պունտան էվլէլ վուգու պուլմամը տըր: Անլէրին արասընտա պիր չօգ էտիպ, խաթիպ, միւլէլլիֆ, վալի, մուհարրիր վէ թաճիրլէր վար իտի: Անլէրտէն իւշիւ էլ գօնուլմուշ գատըն քարոզիչլէր իտիլէր:

Նէ՞ իտի պու գլխարէթին մազսէտի, — էօյլէսի պիր գլխարէթ քի, Ինկլիթէրա գրալը անլէր Եօլա չըգար իքէն անլէրէ «Սէլամէթլէ կիտինիզ, Ալլահ Եօլ աշըղըղը վէրսին» գըլըզըլը վէ զայէթ թալթիֆաթլը պիր մէքթուպ կէօնտէրտի: Իշպու գլխարէթին մազսէտի չէօյլէնէ իյզահ էտիլէպիլը: Հազգընտա իշիթմիշ Եա օգուսուշ իտիքլէրի Ամէրիգա մէնգարէլէրինտէն պազըլարընը կէօրմէք, Ամէրիգա հազգընտա ուսումէն էյի պիր թէսալվուր քէսպ էթմէք, Ամէրիգալըլարը Եազինէն թանըլըպ, քէնտիլէրի Ամէրիգալըլարա, ալէլլուսուս Ամէրիգանըն ժողովականլարընա տահա էյի թանըթմազ, Ամէրիգանըն աշվալ ը տինիյէ, իւսնիյէ վէ ալալգիյէսի հազգընտա մուսատտազ պիր մալիւմաթ ալմազ վէ Ամէրիգա ժողովականլըղընըն միւրշիտ, հատի վէ տէլիլէրի իլէ շախսէն, ըէյ էլ այն թանըլ օլմազ: Զլխարէթ պէս պիր հաֆթա սիւրտիւ իսէ տէ, պիր գաշ ալտան պէրու խուսուսի գօմիթլէր վասըթասըլա էտիլէն թէտարիքեաթ սայէսինտէ, 6 ալտա սուհուլէթլէ ալամալաճազլարը մալիւմաթ լարը ալթը կիւն իշինտէ ալապիլտիլէր: Ամէրիգան ժողովական քիլիսէլէրի (Պօսթըն, Փլիմբլթս վէ Նիւ Եօրզ) հէր շէյի էօյլէ թէրթիպ էթմիշ իտիլէր քի գլխարէթճիլէր գարայա չըգտըլարը տազիպէտէն, Յունիս 16 էօյլէ վազթը Նիւ Եօրգտան հարաքէթ էտէնէլէրի սանիյէյէտէք, գլխարէթլէրինին հէր պիր տազիպէսի (ուլլու սասթլարընտան մատա) շալմազ պիլմէզ պիր փլան իւզրէ իճրա էտիլտի: Պօսթընտա վիլայէթ վալիսի վէ Պօսթըն Մէյըրը

(Միւթէսարըրըֆ) վէ ժող. միւթէհայըղան թարաֆընտան ըէսմի խօշամէտի ճէմիլէթլէրի, քիլիսէլէր վէ տիվանխանէլէր վէ հօթէլլէրտէ անլէրին հիւրմէթինէ քէշիտէ օլունան գլխաֆէթլէր, կէօրմէյի տէյէր մահալլէրէ օթօմօպիլլէր վէ խուսուսի թրէնլէր իլէ գլխարէթլէր, հարվըրտ գօլէճի իտարէսի թարաֆընտան անլէրէ կէօսթէրիլէն թալթիֆաթ, Փլիմբլթի Գալալըն (Փլիմբլթի Բագ) կէօրմէք վէ անըն իւզէրինէ պէօյիւք պիր չիշէք չէլէնկի վազ էթմէք, վէ վաթանլարընա ալտէթ էթմէզտէն Նիւ Եօրզըն հօթէլ, ըէսթօրէնթ, քիլիսէ վէ խանէլէրինտէ անլէրէ էտիլէն հիւրմէթլէր՝ դանն էտէրսին մաքինատան չըգան պիր նիգամ վէ ուսուլ իլէ իճրա էտիլտիլէր: Գարատա պուլունտուզլարը ալթը կիւն զարֆընտա միւսաֆիրլէրին պիր թէք սէնթ պիլէ մէսարիֆ էթմէլէրինէ միւսատէ օլունմատը: Եէմէք, Եաթմազ վէ կէզմէք մէսարիֆլէրի՝ խուսուսի գօմիթլէր էլիլէ քիլիսէ վէ ֆէրտլէր թարաֆընտան թալսիյէ էտիլտի: Պօսթըն, Փլիմբլթս վէ Նիւ Եօրզ կիպի մահալլէրտէ 1250 ֆէրտի պէօյլէնէ թալթիֆ էթմէք՝ պէշ օն սէնթլիք պիր մէսարիֆ օլմատըղընը հէր քէս գօլայճա հիսապ էտէպիլըր: Պէն Պօսթըն վէ Փլիմբլթստա անլէր իլէ պուլունտըղմտան՝ էտիլէն թէրթիպաթ, թէտարիքեաթ վէ մէսարիֆաթ հազգընտա Եազինէն աշինա օլմուշում:

Պու գըսսա վէ լաքին զայէթ տօլղուն գլխարէթտէն միւսթազպէլ, քիլիսէլէր վէ ֆէրտլէր իշիւն Նէ՞ խալլը Նէթիճէլէր հուսուլէ կէլէնէք տիր տէյիւ սուալ օլընըր իսէ, անա ճէվապըմը չու տըր. սէյահաթըն շախսի թէլէզզիլէզիլ չէօյլէ տուրսուն, պու գլխարէթ ինկիլիզ վէ Ամէրիգա ժողովականլարընը պիրպիլինէ պիր ազ տահա Եազլաշտըրըպ, անլէր ալտանտա պուլունտան գան, իման, իթիլգատ վէ զարնտալըզ պէնտլէրինի պիր գաթ տահա գուլվէթլէնտիրտի: Վէ մազ Ալլահ պէթէրար պիր ճիհան մուհարէպէսի պուլուլթլարը քիւրրէ ի հալայը գալիլայաճազ օլտըղը թազտիրտէ, Ինկլիզէ թէքէլլիւմ էտէն պու իքի միլլէթլէր՝ էվրօփա Եա Ասիա միլլէթլէրինէ «Նէրինիլտէ ըահաթ տուրուն. արթըզ մուհարէպէ էյամը կէշմիշ տիր. գըլըճընըզ գընընա գօյուն» տէյէպիլլէնէք տիրլէր: Անլէր ճիհանըն սուլհ ու ասալիշինի պազի սազլամաղա մազսէտ էյլէմիշ վէ պու մազսէտլէրինի գուլվէ-

տէն ֆիւլէ կէթիւրմէյէ դարար էթմիշ տիրէր: Մ. Ամէրիգատա վէ ճէղաիր ի Պրիթանիատա պուլունան ժողովականլարըն ատէտի, սաիր Փրօթէսթան քիլիսէլէրինքինէ գըյասէն ազ իսէ տէ, անլէրին թէէսիրի, ալէլիսուսուս Ամէրիգա ժողովականլարընն նուֆուզը, զայէթ ազիմ տիր: Ազաճըզ պիր մայա պէօյիւք պիր խամուր քիւլիւլէսինի մայալանտըրապիլիր:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Ուէսթ Թիգպէրի, Մէս.

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՄՐ. ՀՈՒՎԸՐ ՔԻՄ ՏԻՐ

Րիփապլիքանլար թարաֆընտան ըէիս նամ զէտի ինթիխապ օլունան Հուվըր Այօվանըն Վէսթ Պրէնէ գասապասընտա տօղմուշ պիր չիֆթճի օղուտ տըր: 1871տէ տօղմուշ օլուպ' 7 եաշընտա վալիտէյնի վէֆաթ էթմիշ՝ քէնտի էօքսիւզ գալմըշ տըր: Գալիֆօրնիանըն Սթանֆօրտ տարէլֆիհուլընտա թալիմ օլուպ' 1895 տէ մատէն միւհէնտիսի վէ մաքէնիսթի հալինտէ միւնթէհի օլմուշ վէ մաքէնիսթ հալինտէ Ավսթրալիա, Չին, Հինտիսթան, Րուսիա, Էվրօփա վէ Մէքսիգոյա զիյարէթ էյլէմիշ տիր: 1900տէ Փէքինտէ ինթիլալ սէպէպիւնտէն գըթլըզա տիւշար օլան էհալիյէ եէյէճէք թագսիմ էթմէք իշի քէնտինէ իհալէ օլունմուշ: 1914տէ Հարպ պաշլատըղընտա Հուվըր Լօնտրատա օլուպ' Ամէրիգալըլարըն մուալէնէթ գօմօսիօնընը թէշըլի էյլէմիշ տիր: Հարպ էսնասընտա տալի Պէլճիգա էհալիսինէ մուալէնէթ իշինի իէրթիպ էտիպ պու կիւնէ գատար Պէլճիգալըլարըն միննէթտար գըլմըշ տըր:

Ամէրիգա հարպա կիրտիյինտէ ըէիս Ուիլսըն քէնտինի Ամէրիգա իաշէ նաղըրը թային էթմիշ վէ սօնունա գատար օ իշի տէվամ էթմիշ տիր: 1920տէ ըէիս նամղէտի հալինտէ իսմի զիքը օլունուր իքէն՝ պիր մէքթուպ իլէ Րիփուպ լիգան օլտուղունու պէյան էթմիշ: Րէիս Հարտինկ քէնտինի թիճարէթ նաղըրը թային էյլէմիշ վէ վէֆաթընտան սօնրա Գուլիմ զէմանընտա ալի վազիֆէյի տէվամ էյլէտի:

Հուվըր 1899տա Միս Լու Հէնրի իլէ էվլէնմիշ վէ Ալան, Հէրպէրթ իսմինտէ իքի օղուվար տըր: Գարըսը չօզ էյի թալիմ կէօրմիւշ վէ

Ֆրանսըզմա, Ալամանճա լիսանլարընա աշինա տըր: Հուվըր էյի պիր մաքինիսթ, միւքէմմէլ պիր միւտիր վէ թէշըլաթ եափան տըր: Սիյրէթի եիւքսէք վէ թէմիզ օլուպ' ասլա լէքէլէնմէմիշ տիր: Գուէյըրը քիլիսէսինին ազասընտան տըր:

ՄՐ. ԱԼՖՐԵՏ ՍՄԻԹՉ ՔԻՄ ՏԻՐ

Տէմօգրաթլար թարաֆընտան ըէիս նամ զէտիյինէ ինթիխապ օլունան Մր. Սմիթչ 1873 Դեկտ. 30տա Նիւ Եօրգըն նամալիւմ պիր քէօշէսինտէ տօղմուշ օլուպ' փէտէրի պիր աւապաճը իտի: Աիլէ Գաթօլիք քիլիսէսինէ աիտ օլտըզլարընտան քէնտի իլք թալիմինի պիր Գաթօլիք մէքթէպիւնտէ ալմըշ իտի: Ալֆրէտ 12 սիննինտէ իքէն փէտէրի վէֆաթ էթմիշի միւնասէպէթլէ աիլէնին թէյայիւլիւ իշին քէնտիսի իշլէմէյէ մէճպուր օլտը վէ կաղէթա վէ պալըզ սաթարազ գազանտըղը փարա իլէ աիլէյէ մուալէնէթ էտէր իտի: Փէք շէն վէ Փաալ պիր կէնճ օլտըղընտան արգատաշլարը քէնտինի սէվէրլէր իտի վէ եալաշ եալաշ իշ տալիւնտէ տէ իլէրի կիթտի: Պիր ազ սօնրա Տէմօգրաթլարըն մէրքէզի իտարէսինին նաղար ը տիգզաթընը ճէլպ էտէրէք Նիւ Եօրգ էյալէթինին հիւքիւմէթ տալիւնտէ կիրտի: Պու տալիւնտէ էհլիյէթի, իրատ ը քէլամ էթմէքտէ իգթիտալը սայէսինտէ նիհայէթ Նիւ Եօրգ էյալէթինին վալիսի ինթիխապ օլունտու: Միւտտէթ ի մէմուրիյէթի պիթտիքտէն սօնրա թէքրար վալի ինթիխապ օլունտու: Վէ պու եօլտա պիւթիւն միլլէթին նաղարընտա միւթէպէր պիր մէմուր իսմինի գազանտը:

Քէնտինին իսմի ըէիսլիյէ պիր նամղէտ մադամընտա մէյտանա տիւշտիւ իսէ, քէնտինին Գաթօլիք օլմասը պիր իթիրազ մադամընտա իլէրի սիւրիւլտիւ: Պունա Մր. Սմիթչ պիր ճէվապ վէրիպ' Գաթօլիքլիյին ճիւմհիւրի հիւքիւմէթ մէպտէսինէ մուղայիր օլմատըղըն իտտիա էյլէտի: Մէն ի միւքիւրաթ գանունընա գարըլ օլտըղընը ալանէն կէօսթէմիշ օլտըղը իշին պու քէրրէ անըն ըէիս ինթիխապ օլունմասընա պու էֆրեարը մանի օլմասըն տէյու փարթի փրօկրամընտա, միւքիւրաթ գանունըն մուհաֆազա էտիլէճէյի վատ էտիլտի: Մր. Սմիթչ գուվվէթլի ազլ վէ էյի սիրէթ սահիպի պիր աւտէմ կէօրիւնիւյօր:

ՔԻԼԻՍԷ ԹԱԽՍԻՍԻ

Յունիս 24 Կիրակի կիննինտէ Ուէսթ Նիւ Եօրք, Նիւ Ճէրզիտէ եէնի ինչա էտիմիւլ օլան Հայ Երիցական քիլիսէնին Թախսիս խըտմէթի իճրա էտիլտի: Քիլիսէնին չօպանը Վեր. Արսէն Ա. Կէօրկիւզեան օլուպ աղալարըն սայըսը 80 տիր: Քիլիսէն պինասընա 1926 Նոյեմբերտէ Թէ- չէպպիւս էտիլպ' պու հաղընտա պիթիւրմիւլ տիր լէր: Պիւթիւն պինայա \$45,000 կիթմիւլ տիր:

Թախսիս խըտմէթինտէ Նիւ Եօրք, Նիւ- արք Ֆիլադէլֆիա քիլիսէլէրինտէն կէլմիւլ օլան չօպանլար վէ պիր դաչ պաչգա պաշտօնեալար իշթիրաք էթտիլէր, վէ Ամէրիգալը Երիցական քիլիսէլէր Թարաֆընտան Վեր. Պութճ պիր Նութգ իրատ էլլէտի: Թախսիս վաղընը Վեր- Կէօրկիւզեան վէրտի:

Ուրտմէթլէր փէք տիգգաթլէ Թէրթիպ է- տիլմիւլ օլուպ միւնթաղամ վէ միւլէսսիր պիր սուրէթլէ իճրա էտիլտիլէր: Գուլայր տախի խօշ Թէրէնիւմլէրի իլէ խըտմէթէ չէվգ վէրիյօր Ի- տի: Պինա ճէմաաթ իլէ տօլու օլուպ խըտմէթ- լէրի տիգգաթլէ Թաղըպ էլլէտիլէր:

ՊԻՐ ԻՅՁԱՀ

Պատ. Ճընագեան պաղը դաղէթալարա կէօն տէրտիլի կիպի պիղէ տէ պիր «Իֆատէ» կէօն- տէրիպ անտէ խտտիա էթմիւլ տիր քի քէնտիսի Միութիւն Հուզուրընտա սէօղիւնիւ կէրի ալ- մամը, անճաղ պաղըլարըն քէնտիսիին եանլըշ անլամըշ օլտուղու իչիւն էսէֆինի պէյան էթ- միւլ տիր:

Պու խուսուստա Միութիւն մէճլիսինին ըէի սի Վեր. Ա. Յարութիւնեանտան ալտըղըմը Յունիս 26 Թարիխի մէքթուպտա միւլմաիլէյճ չէօլլէ հաղըյօր:

«Պատ. Ճընագեան իլէ վարչութիւն կէօրիւշ տիւ. խաթալարընը քէնտիինէ պիլտիրտի. վէ էկէր տիգգաթլա վարընմաղսա նէթիճէ քէնտի- նէ խայրլը օլմաղ իտիլինի պիլտիրտի, վէ հաղ- տըղը չէլլէրին Հագիգաթա մուղայիր իտիլինի անլաթտը, վէ քէնտիինէ Թալսիյէ էլլէտի քի պիր միւնասիպ իգրարնամէ վէ վատ իլէ պու ճիհէթտէ օլան նախօշ Հիսսիյաթը Թէսքին էյ- լէսին: Վէ օ օգուենան Թահրիրաթ օլ կէօրիւշ- մէքիլին նէթիճէպինտէ քէնտիինին Հուզուրա

կէթիւրտիլի պիր նէվ իգրարնամէ վէ վատ Ի- տի:»

Շու հալտա մէղքիւր Թահրիրաթը պիր նէվ իգրարնամէ սայան հալընը պիղ տէլիլ իմիւլ իլ:

Յ. Գ. Գ.

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Մ. Ամէրիգանըն Տէմօգրաթլարը տա կէչէն Հաֆթա Թէքսասըն Հուսթըն չէհրին իճթի- մա էտիպ 1100 ըէյտէն 724 իքի իւչիւնճիւ ըէյ իլէ էլֆրէտ Ի. Սմիթհի ըէիա նամգէտլիլինէ ինթիլապ էլլէմիւլլէր տիր: Սմիթհ պիր Գաթօ- լիք օլուպ' մէն ի միւսքիրաթ նիղամընըն Թա- տիլ էտիլմէսի Թարաֆընտան տըր: Տէմօգրաթ- լար քէնտի փիլթֆօրմլարընտա (միւսթաղպէլ փրօկրամլարընտա) չէօլլէ պիր իպարէ գօյմուշ տըրլար.— «Ճիհան մուհարէպէսի էսնասընտա վէ անտէն սօնրա Մ. Ամէրիգանըն վէ իթիլաֆ տէվլէթլէրինին էրմէնիսթանա վէ անըն էհա- լիսինէ վատ վէ Թէհհիւտ էթտիլէրի չէլլէ- ըին իճրասընը էլլէ կէչիւրմէք պապընտա Մ. Ա- մէրիգանըն էն զիյատէ ճիտտի ճէհտլէրտէ պու լունմասընը Թասվիպ էտէր իլ:» Քէզալիք Սմիթհ «ուէթ» իսէ տէ «տրայ»լարըն իարարը իւղէրինէ փրօկրամտա' մէն ի միւսքիրաթ նի- զամնամէսինին նուֆուղընը մուհաֆաղայա չա- լըշաճաղլարընը Թէէքիտ էլլէմիւլլէր տիր:— Մէտիսըն Սգուէր Կարտընտա 18 կիւնտէն պէր- ռու 5000 տօլար միւլքեաֆաթ ալմաղ իչիւն 40 չիֆթ օղլան վէ գըղլար տանա էտիյօրլար իտի, 20սի հօրուղուպ տիւլմիւլ տիւրլէր, 10ը հալա 400 սաաթտան պէրրու տէվամ էտիյօր: Էն ու- զուեն տայանան չիֆթ միւլքեաֆաթը ալաճաղ տըր:— Տիթրօյթտէ պիր Թաղըմ խըրսըղ չէթէ- լէրի մուհաքէմէսի իճրա օլունըր իքէն մահ- քէմէ սալօնընտա պիր պօմպա փաթլայըպ 12 քիչի հարալանմըշ տըր: Շիգալիտա իճրա օլու- նան խըրսըղ վէ հօլտ ըփ չէթէլէրի մուհաքէմէ- սինտէ սիյասիյունտան վէ Գօնիլէս աղալարըն- տան պաղըլարընըն տախի զիմէտիէլ օլտըղը անլաշըլմըշ տըր:— Միւս էմէլիա էրհարթ Նիւ Պալմիտլէնտ գըյըսընտան Թէյյարէ իլէ Աթլան- Թիքի կէչմէյէ մուվաֆֆաղ օլտու: Միւս էր- հարթ Աթլանթիքի կէչէն իւք գըղ տըր քի Ուէլլը գըյըսընա էնտի վէ օրատա փէք չէվգ իլէ ալ- գըլլանտը, քէնտի իլէ պէրապէր պիր փիւթթ

վէ պիր մաքենիսթ էրքէք վար տըր: Միս էր-
հարթ օրայա 21 սաաթտա եէթիչտի, եօլտա
տաիմա դար, սօղուգ վէ փուս իչինտէն կէչ-
միչէր տիր, լաքին րէտիօ իլէ տաիմա գարա-
յա խապէր վէրիյօր իտի: Ճէն. Ֆօշ պու խա-
պէրի իչիթտիյինտէ տէմիչ տիր քի Ամէրիգա-
լը գըղլար հիչ պիր շէյտէ հալընըգ էրքէքլէրէ
չէլէնկ վէրիլմէսինի իսթէմէյօրլար: Ամէրիգա
րէիսի վէ էփօրփա սիյասիյունը թէլկրաֆլար ի-
լէ անը թէպրիք էթմիչ տիրլէր:— Ամէրիգատա
Սիօնիսթլէր Պաղէսթինտէ Նէհուտի պիր միլլի
հուրտը հափմազ մազսէտի իչին 30 միլլիօն տօ
ար թօփլամաղա գարար վէրտիլէր, պու փարա
սէնէտէ 6 միլլիօն ճէմ օլուպ 5 սէնէտէ վէրիլէ-
ճէք տիր: Գատընլարըն Պաղէսթին Պօրտ տէնի-
լէն չիրքէթի 5 խասթախանէ, գլինիք վէ սիւտ
մէրքէղլէրի հափմազ իչին 600 պին տօլար
թօփլամը տըր:

Ինկիլիզ վափօր գումփամիսաը Ուայթ
Սթար Լայն եէնի պիր վափօր հափըյօր քի
տիւնեատա էն պէօյիւք եօլմու վափօրը օլա-
ճազ տըր: Վափօրըն պօյու 1000, էնի 100 այազ
օլուպ՝ 60 պին թօնօ աղըրլըղընտա օլաճազ վէ
30 միլլիօն Ինկիլիզ լիւրաը մասրաֆ օլաճազ
տըր: Ամէրիգանըն Լէվիաթան վափօրը 59 պին
թօնօ աղըրլըղընտա վէ 907 այազ ուզուն տըր:
Մաճէսթիք 56,500 թօնօ, 915 այազ ուզուն,
Պէրէնկարիա 52,000 թօնօ, 883 այազ, Օլիմփիք
46,400 թօնօ, 882 այազ, Ագուիթանիա 45,600
թօնօ, 868 այազ, Ֆրանսանըն Իլ տէ Ֆրանս
43,500 թօնօ 757 այազ ուզուն տըր:— Հինտիս-
Դանտան Նիւ Եօրքա կէլէն Սըր Հիւպէրթ Նազլ
էտիյօր քի Հինտիսթանա Բուսլար չօգ փարա
սարֆ էտիպ պիր իսթիլալա չալըշլօրլար, լա-
քին պունըն էհէմմիյէթի եօզ տըր: Հէր նէ դա-
տար պաղըլար գափըլըյօրլար իսէ տէ ճիտտի
տիւչինէն թաղըմը պիլիյօր քի Պուտտէվիլէր
իլէ Իսլամլար պիր արատա սուլհ իլէ եաշայա-
մաղլար վէ Ինկիլիզ կիպի պիր գուվլէթ օն-
լարը սաղլամալը տըր: Հինտիսթանա տահա զի
յատէ մուլթարիյէթ վէրմէք տիւչինիւլիւյօր:
— Մը. Լօյտ ձօրձ շու կէչէն ալթը սէնէ դար-
ֆընտա կազէթալարա հաղտըղը մէգալէլէրտէն
\$600,000 գազանմը տըր: Մէգըիւր մէպլազ՝
պաշ վէքիլ իքէն ալտըղը մասաշըն իւշ միսլի ի-
միլ:— Ամէրիգատան Ինկիլթէրայա կիտէն Լէ
վիաթան վափօրընտա պէօյիւք պիր խըրսըղըզ
վուգու պուլտու: Փօսթա չանթալարընտան

պիր զանա կէօրէ 500 պին տօլար գըլմէթինտէ
գըլմէթլի քեաղըտլար, միւճէվհէրաթ վէ փա-
րա չալընմը տըր: Սըրգաթ թէհահուտլիւ մէք-
թուպլար թօրպալարընտան օլմը տըր, հալ պու
քի հիչ պիրինին միւհիւրիւ սէօքիւլմէմիչ տիր:
Նիւ Եօրքտա Ամէրիգա փօսթասը միւհիւրիւ իլէ
վափօրա թէսլիմ օլմուշ, վափօրըն տէմիւր օ-
տասընա գօնուլուպ տէօրթ թանէ միւսէլլահ
փօսթա պէքճիլէրի մուհաֆաղա էյլէմիչլէր
տիր: Միւհիւրլէր ասլա տօգուլուլմամը կէօ-
րիւնիւյօր իսէ տէ միւհիւրլէրին սաիլթէ օլտու-
ղու անլաշըլմը տըր:

Ֆրանսա գապինէսի Ֆրանգըն գըլմէթինի
25-52 Ֆրանգ պիր տօլար օլմազ իւզրէ թային
էտիպ՝ մէճլիսէ պիր լաիհա կէթիւրտի: Պու գա-
նուն էվլէլա մալիյէ գօմօսիօնընտան կէչիպ պի
րէ գարը 32 րէյ իլէ գապուլ օլունտուգտան
սօնրա էրթէսի կիւնիւ պէօյիւք միլլէթ մէճլի-
սինէ կէթիւրիլտի վէ օրտաա տաիլի գապուլ օ-
լունտու: Պէշ քեաղըտ Ֆրանգ պիր ալթուն Ֆը-
րանգ հիսապը իլէ մուսմէլլէ օլաճազ տըր: Տէյ-
լի Գրօնիքլին հաղտըղընա կէօրէ Հալէպ թարա-
ֆընտա մալիյէճէ կիւնիւք վար տըր: Պանգա-
լար գրէտիլէրի եիւզտէ 50 էքսիլթմիչ տիրլէր:
Թիւճճար գըսսա վատէլի իսթիգրապլար իչին
10-15 ֆաիզ վէրմէյէ մէճպուր օլույօր: Հալէ-
պին մալիյէճէ տիւշմէսինին սէպէպի շու տըր
քի էվլէլա Թիւրքիա վէ Իրաք իլէ օլան թիճա-
րէթին մէրքէզի իքէն չիմտի օլալար ալըրմը
տը վէ Շամ թարաֆընա տաիլի Պէյրուլթ մէրքէզ
օլմուշ տըր:

Իթալիա մէպուսանընտա մէպուս Ֆէսս
պիր նուլթ իրատ էտիպ Սիւրիա իքի հիւքիւ-
մէթ օլմալը տըր, պիրի Գրիսթիան Լիպանան.
պու Ֆրանսա հիմայէսինտէ դալսըն, օլ պիրի
Իսլամ հիւքիւլմէթ, պու Իթալիայա թէրք օլուն-
մալը տըր քի միւվաղէնէ հասըլ օլուն, տէմիլ
վէ պու նուլթ ալըղլանմը տըր:— Իթալիա
այան մէճլիսի Թիւրքիա իլէ հափըլան ահտնա-
մէյի թաստըգ էյլէմիչ տիր:— Շէմալի գուլթ-
պու քէշֆէ կիտիպ դայալ օլմուշ օլան Իթալիա
թէյյարէսինի՝ գափթան Մատտալէնա իսմինտէ
պիր Իթալիան թէյյարէճի կիտիպ պուլտու, լա-
քին աշաղը հանլարընա էնէմէտի: Եօգարըտան
եէմէք վէ րատիյօ լէվաղիմի վէրտի: Այնի վա-
գըթտա արամաղա չըգան մէհհուր թէյյարէճի
Ամունտէն դայալ օլտու, հալա խապէր եօզ
տըր: Նօրվէկիա վէ Ֆրանսա խուսուսի կէմիլէր

վէ թէյարեւելէր եօլլայօրլար: Նօպիւլ վէ քէնտի իլէ պէշ քիշի սաղ տըրլար: Նօպիւլին քէօփէյի թիթինա տախի սաղ կէզտիյի եօզարըտան կէօրիւմիւշ տիւր: Գափթան Մատալինա սօնրատան կիտիպ Նօպիւլի գուրթարա պիւմիւշ տիւր: Նօպիւլին այաղը գըրըմըշ տըր: Օլ պիր արգատաշլարընը տախի գուրթարմաղա չալըշըյօրլար:

Եռլկօսլաւ մէպուսանընտա իթալիա իլէ եափըլաճազ աճտնամէնին միւպաճէսէսի գանլը մէնդարէլէրէ սէպէպ օլոռ: Պու մուսհէտէյէ կէօրէ իթալիանլար Տալմաշիա գըլըսընտա 20 միլ մէսաֆէտէ կմլաք ալմաղա մէզուռն օլաճաղլար: Մուսալիֆ մէպուսլար պաշլըճա իըրուաթլար օլոռպ՝ օնլարըն ըէիսի Սթէֆան Բատիճ հիւքիւմէթէ իիթապէն «Սիզ ինսան տէյիլ սինիզ, տօմուզլար սընըզ», պաղըրտը, պիր ախէրի տէ մէպուսլարը «սըղըր սիւրիւսիւ» թէսմիյէ էյլէտի: Պուռնուն իւզէրինէ չամաթա չըգըպ աալէն Գարատաղլը Փուռիգա Բացիչ իսմին տէ պիր մէպուս թափանճայը չէքիպ Սթէֆան Բատիչէ աթէշ էյլէտի վէ պուռնուն պիրատէրի օղլու Փօլ Բատիչ եարտըմա գօշար իքէն վուրուռուպ էօլտիւ: Տէր հալ հէր թարաֆ աաքէրի մուհաֆաղայա ալընտը: Ճէնսպէլէր Տալմաշիանին փաթաթաթ օլանՁաղըէպէ կէօթիւրիւլ տիւ, 40 պին քիշի ճէնսպէլէ իսթիւրամէն օրթատա իտիլէր, վէ պիր գարըշըգըզ չըգըպ իւշ վէֆիյաթ, 40 եարալը տախի օրատա օլոռ:— 200 քիշի տէրտէսթ օլոռնտու, իրուաթլար խաթիզլալիյէթ իսթէյօրլար, վէ չօգ գօրգուռույօր քի Սըրպիա պիր տախիլի մուհարէպէ մէյտանը օլաճազ տըր: Գրալ Ալէքզանտըր խասթախանէտէ եարալըլարը զիյարէթ էտիպ՝ միլլէթի թէսքին էթմէյէ չալըշըյօր: իրուաթլար գապինէնին իսթիֆասընը իսթէյօրլար: Հիւքիւմէթին վէրէճէյի թաղմինաթը, հաթթա ճէնսպէ մասրաֆընը գապուլ էթմէյիպ նաղըրլարտան քիմսէ ճէնսպէ ալայընտա պուլուռնամատը: Հէման պու էսնատա իթալիա Սիպլաթայա, եանի Սէրպիայա էն եաղըն լիմանա տէօրթ ատէտ գըրուաղէօր եօլլամըշ տըր: Պու վազաա եռլկօսլալլարը իթթիհատա թէշվիզ էյլէմիշ տիւր: Զիրա Սըրպ վէ իրուաթ պիր պիրինէ տիւշիւպ տախիլի պիր մուհարէպէ օլաա իթալիանլար իսթիֆատէ էտէճէք տիւր:

Եռլմանիսթանտա Տրամա թարաֆընտա թիւթիւն ամէլէսի թէրք ի էշղալ եափտըլար վէ

պու հարաքէթ Սէլանիք, Գապլա թարաֆընա սիրաէթ էյլէտի: Միտիլլի էօնիւնտէ պուլուռնան պիր գըրհըր աաքէրլէրի տախի իլթիհապ էյլէմիշ տիւր: Էօյլէ անլաշըլըյօր քի Բուս աճէնթլէր վասըթասը իլէ կէնիշ պիր իսեան հաղըրլանմըշ տըր: Պաղը եէրլէրտէ աաքէր իլէ էհալի արասընտա չարփըշմազ օլոռպ՝ Տրամատա ալթը քիշի վէֆաթ էթմիշ տիւր: Պիր չօգ եէրլէրտէ շմէնտըֆէր ամէլէսի վէ էլէքթրիքտէ իշլէյէնլէր տախի կըշվ եափմըշլար տըր: Սէլանիք Աթինա շմէնտըֆէրի տուրտուրուլմուշ տըր: Սէլանիքտէ պիր չօգ Գօմիւնիսթլէր տէր տէսթ օլոռնմուշ տըր: Փանկալօս սըղը մուհաֆաղա ալթընտա տըր: Շիմտիլիք խապէրլէր Վիէննատան վէ Պէլկրատտան կէլիյօր քի միւպալաղալը տըրլար:

Զիմտէ թիէնցիէնտէ իքի մուսալիֆ օրտուլար արասընտա չարփըշմազ օլոռպ՝ սօզաղլար լաշէլէր իլէ տօլմուշ տըր: Պիր չօգ էլլէր խաթապ օլմուշ տըր: Ճէնուպ օրտուլարը Փէքինի զապթ էթմէք իլէ տէ գանաաթ էթմէյօրլար, Մանչիւրիայա տախի եիւրիւյէճէքլէր տիւր: Հալ պու քի ճափօն Մանչուրիաաա հիչ պիր հարպ եա աաքէրի հարաքէթէ միւսաատէ էթմէյէճէք, չիմտիտէն մուհիմ մէվզիլէր թահքիմ էտիլմիշ տիւր: Զինլիլէր օրայա տօղրու հիւճմ էտէր լեւէնէ վազաալար գուհուր էտէճէք քիմսէ քէստիւրէմէյօր: Միլլի հիւքիւմէթ պիր պէյաննամէնէնէր էտիպ՝ տէյօր, Զինին իթթիհատը պաշա չըգարըլտը: Ումում էհալիյէ հիւրրիյէթին մէյվէսինի կէօնէնտիւրէճէյիզ, հիչ պիր աաքէրի հիւքիւմէթ եա Պօլշէվիզիք թէէսիս օլմալաճազ, էվրօփալըլար իլէ մուսալաթ էսասը իւզէրինէ աճտնամէ եափաճաղըզ: Զինտէ Մանչուրիա տիզթաթօրը Զանկ Յօլինին վէֆաթը թաստըզ օլոռնտու: Շմէնտըֆէրէ աթըլան պօմ պատան էօլմիւշ տիւր: Օղլու եէրինէ կէշմիշ տիւր: Թիէնցիէնտէ Բուս գօնսօլաթօսընա կիւրիպ հէր թարաֆը թէհարրի էյլէտիլէր վէ պիր գաշ սիլահատան մատա քեաղըտ ֆիլան պուլամատըլար: Ճափօն հիւքիւմէթի Եանկիցէնէհրինտէքի տօնանմալը կէրի չաղըմըշ տըր. օրատա էմնիյէթ վար իմիւշ:

Ճափօն իմփէրաթօրընըն գարնտաշը վէ վէլի ի աճտ Ճափօնիանըն Ամէրիգա սէֆիրինին գըղընա նշանլանմըշ իտի: Գըզ իմփէրաթօր խանէտանընտան օլմատըղընտան խուսուսի ֆէրման իլէ փրէնսէսիք վէրիլտի վէ փէտէրի

իւլէ Ը օն՝ յա կիթտիյինտէ պէօյիւք թան-
թանս, վէ դաւապալըդ իւլէ էհալի գապուլ էտիպ
ալգըլլատըլար:

Մըսթաֆա Բէմալ փաշա էմր էյլէմիշ քի
ճամիլէրէ գանէփա գօնուլտուն վէ արթըգ եէր-
տէ քիլիմ եա հասըր իւզէրինտէ օթուրուլմա-
սըն: Պու էմր չափգատան նամահրէմլիյին գալ
տըրըլմասընտան սօնրա էն չէտիտ պիր էմր
տիր, չիւնքի նամազ գըլմազ իշի նաւըլ օլա-
ճազ, եախօտ ճամիլտէ գանափէ եա սանտալիա-
տա օթուրմազ Իսլամըն իպատէթ թասաւվու-
րընա ուլմայաճազ տըր: Հալ պու քի ճամիլէ
կիրէրքէն ալազ գապը չըգարմազ տախի եասազ
օլաճազ վէ ճամիլտէ էրքէք հէմ գատընլարտան
իպարէթ պիր գուայր պուլուլմալը վէ թէրէն-
նիւմ էթմէլիլէր իմիշ: Եէրտէքի խալըլար գալ
տըրըլմաճազ տըր:— Մուսթաֆա Բէմալ փաշա
եազ թաթիլի իշիւն Սթանպուլա կէլմիշ վէ պէօ-
յիւք թանթանա իլէ իսթիգալ էտիլմիշ տիր:

Մէֆէլտէ Իպն ի Սուլտ փատիշահըն տա-
վէթի իւզըն Հինտիսթանտան, ճաւատան, ձէ-
նուպի Աֆրիգատան, Եէմէնտէն, Սիւրիատան,
Թունուզտան, Մըսըրտան, ձէգայիրտէն Իսլամ
մուրախասըլար կէլիպ պիր գօնֆէրանս եափ-
մագտա տըրլար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ապրիլ 22տէ Հէրիմ եազընընտա եէնի պիր
Հայ քէօյիւնիւն էսասը գօնուլտու. պու զիյ-
նէթտէ ձէմիլէթ ի Ազվամ վէքիլի Պէրնիէ, Հայ
Գաղթական Գօմօսիօնը ազասը Փէր Փուստը-
պար վէ Մովսէս Գալուստեան հազըր իմիշլէր:
Քէօյ 250 Փամիլիա իշիւն օլուպ 8000 տէօնիւմ
պիր արազիյէ չամիլ տիր: 100 Փամիլիա կէլմիշ
էվլէր եափմագտա տըրլար:— Մարսիլիատաքի
Դպրոցասիրաց մէքթէպի Փարիզէ նազլ օլուն-
մուշ տըր:— Բարեգործական 1906տան 1925է
գատար 200 պին ինկիլիզ լիրասը որըլարա, 22
պին ինկիլիզ լիրասը մէքթէպլէրէ վէ 51 պին
ինկիլիզ լիրասը Հայաստանա վէրմիշ տիր:—
Նուպար փաշա Բարեգործականըն բիասէթին-
տէն իսթիֆա էյլէմիշ իսէ տէ Կեդրոնական վար
չուլիւն քէնտինի գայտը հայաթ իթիպարի
րէիս ինթիխապ էտիպ՝ եէրինէ սաղլըղընտա
պաշգասընը սէչմէմէյէ գարար վէրմիշ տիր:
Նուպար փաշա իսթիյարըղընը վէ սըհէթինի
սէպէպ կէօթէրիյօր եինէ էօլէնէ գատար գալ-
պի Բարեգործական իլէ օլաճաղընը վատ է-

տիյօր:—Արժէնթինտէքի Հայլար իշիւն եազը-
լըյօր քի քէնտի քէնտիլէրի իտարէ էտէճէք հալ
տէ տիրլէր: 40-50 տիւքեան Հաճընլը գասապ-
լար վար իմիշ: Պիր չօգ գօնտուրաճը, թէրզի,
նաճար վէ հէր սանաաթեար վար իմիշ: Պա-
զըրճըլանլարըն պէօյիւք պիր մալը Փաթուրա
մաղաղասը վար իմիշ: Գօրտօլա չէհրինտէ տա-
խի 400 Հայլար վար իմիշ քի եէնի մատուռտա
իպատէթ էտիյօրլար: Պուէնօս Այրէստէ Հայ-
լար եէնի պիր մատուռ եափաճաղլար, 30 պին
փէսա թօփլանմըլ տըր:— Պուքըէշ ազգային
սէնէվի մէճլիս իճթիմա էյլէմիշ տիր: Պիր մի-
լիօն լէյ պիւտճէ վար իմիշ. 473 պին լէյ միւլք-
լէրին քիրասընտան, 360 պին եկեղեցիին հասը
լաթընտան իմիշ: Պու իրատտան 300 պին լէյ
եէնի մէքթէպ ինչասը իշիւն, 64 պին քիւլթիւպ-
խանէ իշիւն թախպիս օլունմուշ տըր:

ԹԱՍՀԻՀ

Յօ. 13 նուսէյնին 204 սահիֆէսինտէ
«Պատ. Նիկոդոս Ս. Փափագեան Նիւ Եօրզըն
Մէտիսըն Փարք Մէթօտիսթ քիլիսէսինտէ թախ
սիս էտիլմիշ տիր», տէյու եազըլմըլ տըր: պու՝
«Պատ. Նիկոդոս Ս. Փափագեան Փէթըրսընըն Մէ
տիսըն Փարք Մէթօտիսթ քիլիսէսինտէ թախ-
սիս էտիլմիշ տիր», օզունուլաճազ տըր:

ԱՐԱՆԸԼԸՅՈՐ

Մարաշըն Չաւուչլու մահալլէսինտէն Մազ
մանեան Փանոս օղլու Գրիգորը, էմմիգատէսի
Յովհաննէս Մազմանեան արայօր. Գըրըզ Խան-
տա Փրօթէսթանթ վաղըր Պատ. Գըրգեաշար-
եանա պիլտիրիլմէսի.—

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

Մ. Թ. Գօլէմին Իսթիգալը
Հայաթ Խըտմէթի
Գաիրամանլար Չօգ, Միւրչիտլէր Ազ
Տարիւլֆիւնուլարտա Տիմ
Նասըլ ճամի եափտըրտըմ ՏՐ. ՆԱԳԱՇԵԱՆ
Սուի Ջանն վեր. Ս. ՏէվիթԱՆ
Մ. Ամէրիգա, Թիւրքիա վէ Հայաստան
վեր. Հ. ԿէՕՎԳԱԼԱՅՃԵԱՆ
Ինկիլիզ ժողովականլարըն Զիյարէթի
վեր. Հ. ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ
Մր. Հուվըր Բիմ տիր, Մր. Ալֆրէտ Սմիթի
Քիմ տիր, Քիլիսէ Թախսիսի, Պիր Իգահ:
Քիլիսէ Թախսիսի, Պիր Իգահ: